

BEZPŁATNE CZASOPISMO POLONIJNE UKAZUJĄCE SIĘ W NIEMCZECH | "KONTAKTY" | IN POLNISCHER SPRACHE FÜR DEUTSCHLAND

KONTAKTY®

NR 380 | PAŹDZIERNIK | 2026

1995-2026

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

**3 października
Zjednoczenie Niemiec**

**Jesienne ferie w Berlinie
od 19 do 31 października**

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Październikowy Berlin to miasto do zjedzenia, obejrzenia i odkrycia.

Październik w Berlinie ma wyjątkową energię. Dni robią się krótsze, ale kalendarz wydarzeń zdecydowanie nie zamierza zwalniać. Wręcz przeciwnie – stolica Niemiec zaprasza, żeby wyjść z domu, zajrzeć w nowe miejsca, spróbować czegoś dobrego i dać się zaskoczyć.

Miłośników jedzenia z pewnością przyciągnie **Berlin Food Week** – święto smaków, kulinarnych eksperymentów i wszystkiego, co dzieje się dziś na berlińskiej scenie gastronomicznej. To dobra okazja, żeby nie tylko coś zjeść, ale też sprawdzić, w którą stronę zmierza współczesna kuchnia. Hot dog z ogórkiem zamiast kielbaski? Dlaczego nie!

Październik należy również do animacji. **Festival of Animation** przypomni, że animacja zdecydowanie nie jest wyłącznie domeną dziecięcych bajek. To przestrzeń artystycznych eksperymentów, niezwykłych historii i obrazów, które potrafią zostać w głowie na długo.

A kiedy zapadnie zmrok, Berlin zacznie świecić. **Festival of Lights** jak co roku zamieni znane budynki i miejskie przestrzenie w wielką galerię pod gołym niebem. Warto wybrać się na wieczorny spacer i zobaczyć miasto w zupełnie innej odsłonie – czasem wystarczy kilka świateł, żeby dobrze znane miejsce stało się zupełnie inne – magiczne.

Fani japońskiej kultury, mangi, anime i popkultury powinni natomiast zajrzeć na **Manga & Entertainment Expo**. Będzie kolorowo, głośno i z pewnością nie zabraknie bohaterów, światów i historii, które dawno przestały być niszowym zainteresowaniem.

Na październikowej mapie Berlina znalazło się też miejsce na coś bardzo bliskiego polskiej społeczności – **Ostpro Berlin**, czyli targi produktów i marek związanych z dawną NRD i Europą Wschodnią. To wydarzenie, na którym nostalgia spotyka się z ciekawością, a charakterystyczne produkty, smaki i przedmioty z przeszłości potrafią wywołać zarówno uśmiech, jak i wspomnienia.

Październik zachęca więc do miejskich wędrówek. Od kuchni przez animację, od mangi po światło, od wspomnień Europy Wschodniej po zupełnie nowe doświadczenia. W Berlinie nie można się nudzić!

Redakcja

Spis treści

NAUKA / PRACA	str. 6
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 6
PRAWO / ADWOKACI	str. 8
TŁUMACZE	str. 11
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 14
ZDROWIE	str. 18
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 25
USŁUGI / INNE	str. 26
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 29

POLISH Pleasure
POLSKA IMPREZA W BERLINIE

BEST OF POLISH DJs
POLISH HITS HOUSE
ALLTIME FAVORITE CLASSICS

SOBOTA 17 PAŹDZIERNIKA 2026
OD: 23:00

WRACAMY!

TIFFANY
BAR & CLUB EVENT
ROSMARINSTR. 8 10117 BERLIN

Weź udział w badaniu!

Szukam kobiet do wywiadów do mojego doktoratu. Jesteś Polką mieszkającą w Berlinie i pracujesz:

- sprzątasz prywatne mieszkania
- opiekujesz się osobami starszymi lub dziećmi
- jako pomoc domowa

Porozmawiajmy - ok. 90 minut. Oferuję 20€ za rozmowę.

Kontakt:
• 49 162 6459 149
• 48 698 866 448
• j.okrucinska@tu-berlin.de

lub przez
formularz:

Dziękuję!

AGENCJA IMPREZ ROZRYWKOWYCH KONTAKTY KLON ZAPRASZA NA POLONIJNY BAL KARNAWAŁOWY 16 STYCZNIA 2027

OMEN-BAND

Bal odbędzie się w dniu 16 stycznia 2027 roku
w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.

Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”

przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin,

tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428

e-mail: webmaster@kontakty.org

Wybitny Polak w Niemczech 2026

przed nami finał drugiej edycji konkursu

Kto zasługuje na tytuł „Wybitnego Polaka w Niemczech”? Odpowiedź na to pytanie już wkrótce poznamy. Trwa druga edycja konkursu „Wybitny Polak w Niemczech”, a tegoroczne nominacje zostały już zakończone. Teraz do pracy przystąpiło jury, które spośród zgłoszonych kandydatów wybierze laureatów.

Konkurs jest częścią międzynarodowego programu „Wybitny Polak”, którego inicjatorem jest Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”. Jego idea jest wyróżnianie osób polskiego pochodzenia, które odnoszą sukcesy poza granicami kraju, aktywnie uczestniczą w życiu swoich społeczności i poprzez swoją działalność budują pozytywny wizerunek Polski.

W Niemczech konkurs organizuje Stowarzyszenie Polki w Berlinie e.V. we współpracy z Fundacją „Teraz Polska”. To właśnie tutaj szczególnie wyraźnie widać, jak różnorodne są historie Polaków, którzy przez lata budowali swoje życie zawodowe i społeczne w Niemczech.

Wśród nominowanych znajdują się osoby reprezentujące kulturę, naukę, biznes, sport i działalność społeczną, a także przedstawiciele młodego pokolenia. Konkurs odbywa się w sześciu kategoriach: Osobowość, Kultura, Nauka, Biznes, Sport oraz Młody Polak.

Nie chodzi jednak wyłącznie o same nagrody. Konkurs jest okazją do przedstawienia ludzi, których osiągnięcia często znane są przede wszystkim w ich własnych środowiskach. To przedsiębiorcy tworzący firmy i miejsca pracy, naukowcy rozwijający swoje dziedziny, artyści promujący polską kulturę, sportowcy odnoszący sukcesy, społecznicy angażujący się w życie lokalnych społeczności oraz młodzi ludzie, którzy dopiero budują swoją pozycję.

Każda nominacja to osobna historia, dorobek i wiele lat pracy. Dlatego wybór laureatów nie będzie dla jury łatwym zadaniem.

Konkurs odbywa się pod honorowym patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie, Instytutu Polskiego w Berlinie oraz TVP Polonia.

W listopadzie poznamy laureatów

Finałem konkursu będzie uroczysta gala w listopadzie 2026 roku w Berlinie, podczas której poznamy tegorocznych laureatów. Będzie to nie tylko moment wręczenia nagród, ale rów-

nież spotkanie ludzi, którzy tworzą współczesną polską społeczność w Niemczech – przedstawiciele kultury, nauki, biznesu, sportu, mediów, organizacji społecznych i życia publicznego.

Chcemy, aby gala była wydarzeniem, które nie tylko wyróżnia najlepszych, ale również pokazuje siłę i różnorodność Polaków w Niemczech. To także okazja do nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń i budowania przestrzeni, w której sukcesy osób związanych z Polską mogą być szerzej zauważone.

Gala potrzebuje sponsorów

Aby przygotować wydarzenie odpowiadające randze konkursu i jego laureatów, potrzebne jest odpowiednie zaplecze finansowe. Dlatego zwracamy się do firm i przedsiębiorców z prośbą o wsparcie tegorocznej gali.

Szukamy sponsorów, którzy chcieliby finansowo wesprzeć organizację finału „Wybitnego Polaka w Niemczech 2026”. To propozycja dla firm, które chcą nie tylko wesprzeć wartościową inicjatywę, ale również zaznaczyć swoją obecność podczas wydarzenia skupiającego przedstawicieli biznesu, kultury, nauki, mediów i aktywnej społeczności polskiej w Niemczech.

Przygotowaliśmy pakiety sponsorskie, obejmujące możliwość promocji firmy podczas gali oraz w materiałach związanych z wydarzeniem.

Dla nas wsparcie sponsora oznacza coś więcej niż finansowanie wydarzenia. To inwestycja w widoczność polskich osiągnięć, ludzi sukcesu i pozytywny obraz polskiej społeczności w Niemczech.

Firmy zainteresowane otrzymaniem informacji o pakietach sponsorskich prosimy o kontakt:

wybitnypolakwniemczech@polkiwberlinie.de

Więcej informacji o konkursie:

www.polkiwberlinie.de

Instagram: @wybitnypolakwniemczech

LinkedIn: Wybitny Polak w Niemczech

Jury już obraduje. W listopadzie poznamy laureatów drugiej edycji „Wybitnego Polaka w Niemczech”. Przed nami finał – i przygotowanie gali, która ma być godnym podsumowaniem historii ludzi, których osiągnięcia zasługują na szczególne uznanie.

WYBITNY POLAK W NIEMCZECH

WYBITNY POLAK

PATRONAT HONOROWY

KATEGORIA 2026

OSOBOWOŚĆ

KULTURA

NAUKA

SPORT

BIZNES

MŁODY POLAK

2026

WYBITNY POLAK W NIEMCZECH

Tag der Clubkultur

2-11 października 2026

Dzień Kultury Klubowej podkreśla różnorodność berlińskiej kultury klubowej. W 2026 roku wydarzenie to zostanie nawet rozszerzone do postaci tygodniowego festiwalu.

Dzień Kultury Klubowej daje berlińskim klubom okazję do zaprezentowania się szerokiej publiczności poprzez różnorodne formaty wydarzeń. W 2026 roku odbędzie się tygodniowy festiwal poświęcony tematowi „Stay Core”.

Projekt został zainicjowany w 2020 roku przez stowarzyszenie Clubcommission Berlin e.V. przy wsparciu Departamentu Kultury i Europy Senatu oraz Musicboard Berlin jako wyraz uznania dla kultury i solidarności w obliczu pandemii. Dzisiaj TAG DER CLUBKULTUR stanowi nieodłączną część berlińskiego krajobrazu kulturalnego. W 2026 roku odbędzie się on po raz siódmy.

Projekt ten honoruje wybitne kluby i kolektywy ze wszystkich gatunków i dyscyplin, które kształtują życie kulturalne Berlina dzięki swojej wizji, artystycznej doskonałości i silnemu poczuciu wartości. Poprzez coroczną nagrodę i publiczny tydzień festiwalowy TAG DER CLUBKULTUR celebrować różnorodność i globalne znaczenie berlińskiej kultury klubowej, jednocześnie działając na rzecz jej długoterminowej widoczności i uznania.

Co roku berlińskie kluby i kolektywy mogą ubiegać się o tę nagrodę w ramach otwartego naboru. Procedura zgłoszeniowa uwzględnia zarówno stałe lokale, jak i kolektywy niezależne od lokalizacji, uznając je za dwa podstawowe filary berlińskiej kultury klubowej. W 2026 roku niezależne jury złożone z ekspertów, podzielone na dwa panele – jeden dla klubów, drugi dla kolektywów – wybierze 32 laureatów w pięciu kategoriach: programowanie i kuratorstwo, zaangażowanie społeczne i spójność społeczna, estetyka i projektowanie przestrzeni, zaangażowanie na rzecz różnorodności i zrównoważonego rozwoju oraz debiutant. Nagrody wynoszą po 20 000 euro dla klubów, 10 000 euro dla kolektywów oraz od 5 000 euro (dla kolektywów) do 10 000 euro (dla klubów) dla debiutantów.

Towarzyszący festiwal, odbywający się w całym Berlinie w dniach od 3 do 11 października 2026 r., stanowi otwartą platformę tworzoną przez społeczność dla społeczności, której celem jest uświadomienie szerokiego spektrum podmiotów i praktyk berlińskiej kultury klubowej. Niezależnie od procesu przyznawania nagród festiwal zaprasza uczestników ze wszystkich gatunków i dyscyplin do opracowywania i prezentowania wydarzeń w całym mieście. Od rave'ów, koncertów i występów po panele dyskusyjne, wystawy, warsztaty i nie tylko – festiwal two-

rzy przestrzeń do eksperymentów i promocji. Propozycje wydarzeń można zgłaszać online, a wnioskodawców zachęca się do swobodnej interpretacji corocznego tematu zarówno pod względem formy, jak i treści.

Open Mosque Day

3 października 2026

Każdego roku 3 października islamskie wspólnoty wyznaniowe w Niemczech organizują ogólnokrajowy Dzień Otwartych Meczetów.

W ramach tego wydarzenia wiele berlińskich meczetów i stowarzyszeń oferuje wycieczki z przewodnikiem, wykłady, wystawy, stoiska z książkami, pokazy folkloru, materiały informacyjne oraz okazje do spotkań.

To przede wszystkim liczne osobiste rozmowy między gospodarzami a gośćmi meczetów rzucają nowe światło na medialne wyobrażenia o islamie i muzułmanach. Bardziej niż kiedykolwiek konieczna jest wymiana podstawowych informacji na temat religii islamu. Dla muzułmanów najważniejsze jest tutaj autentyczne przekazanie ich religijnego obrazu samych siebie.

Berlin Food Week

5-11 października 2026

Berlin Food Week stanowi dla profesjonalnych kucharzy, amatorów gotowania i smakoszy platformę do czerpania przyjemności i wymiany doświadczeń.

Oprócz różnorodnych wydarzeń, ofert specjalnych w restauracjach i warsztatów, w ramach październikowego Food Week zaplanowano również spotkania networkingowe oraz konferencje. Pod względem merytorycznym tygodnie tematyczne skupią się na kuchni regionalnej i międzynarodowej, świadomości żywieniowej i przyjemności z jedzenia, zrównoważonym rozwoju oraz konsumpcji. Tematem przewodnim na rok 2026 jest długowieczność – odżywianie jako klucz do długiego, zdrowego życia.

Główną atrakcją dla wielu smakoszy jest bez wątpienia „House of Food” w centrum handlowym Bikini Berlin, gdzie lokalni producenci, międzynarodowe marki, regionalni wytwórcy oraz innowacyjne start-upy prezentują swoje najnowsze produkty. Szczególny nacisk kładziony jest na produkty zrównoważone, ekologiczne oraz wegetariańskie i wegańskie. „House of Food” ma być nie tylko wydarzeniem degustacyjnym i zakupowym: odwiedzający są zaproszeni do rozmowy z wystawcami i innymi smakoszami.

Organizatorzy chcą, aby program dotarł zarówno do osób ceniących dobre jedzenie, jak i do szefów kuchni, restauratorów, hotelarzy, instytucji, dziennikarzy, smakoszy i blogerów. Berlin Food Week postrzega się jako platformę typu open source, której wizją jest, by Berlin – metropolia stylu życia – w dłuższej perspektywie stał się międzynarodową metropolią kulinarną.

Festival of Animation

8-11 października 2026

Przez trzy dni Festiwal Animacji poświęcony jest w całości fascynującej formie, jaką jest film animowany.

Dziewiąta edycja w 2026 roku po raz kolejny zaprezentuje szeroki wachlarz filmów i perspektyw. Sercem festiwalu jest program konkursowy, w ramach którego prezentowane są najnowsze filmy krótkometrażowe w pięciu kategoriach: animacja niemiecka, animacja międzynarodowa, nowe talenty (młodzi filmowcy), Pink Panda (animacje dla dzieci) oraz animacje na zamówienie (animacje komercyjne). Oprócz ekscytujących konkursów festiwal oferuje zróżnicowany program towarzyszący poświęcony światu animacji.

Lokalizacja:
City Kino Wedding i Silent Green

Festival of Lights

9-18 października 2026

Raz w roku słynne na całym świecie zabytki i atrakcje turystyczne w centrum Berlina stają się płótnem dla spektakularnych projekcji świetlnych i wideo podczas Festiwalu Światła. Wiele charakterystycznych obiektów, zabytków, ulic, placów, modnych dzielnic oraz interesujących miejsc związanych z najnowszą historią Berlina zostaje wyeksponowanych za pomocą światła. W 2026 roku festiwal odbędzie się po raz 22. i tradycyjnie odbywa się pod patronatem burmistrza Berlina. W tym roku motto festiwalu to „Kolory miłości”.

O godz. 19:00, wraz z rozpoczęciem festiwalu, zapalą się iluminacje na zabytkach i budynkach w całym mieście. Każdy gość festiwalu jest zaproszony do ustawienia się przed jednym z budynków biorących udział w festiwalu i obejrzenia

na żywo rozpoczęcia Festiwalu Światła. Większość iluminacji będzie można oglądać codziennie od godz. 19:00 do 23:00. Festiwal w 2026 roku odbędzie się pod hasłem „Kolory miłości”.

W ramach „Beyond the Light” festiwal zaprezentuje nową formułę wydarzenia w katedrze berlińskiej w dniach od 9 do 11 października. Jej centralnym punktem będzie 30-minutowy pokaz wideo 3D, który dzięki projekcjom świetlnym i akompaniamentowi muzycznemu odmieni wygląd prezbiterium. Odwiedzający będą mieli również okazję podziwiać wnętrza katedry berlińskiej w godzinach wieczornych.

Instalacje świetlne na Bebelplatz co roku robią ogromne wrażenie. Odwiedzający mogą tu podziwiać z trzech stron kolorowe projekcje świetlne, idealnie dopasowane do otoczenia. Pokazom świetlnym towarzyszy muzyka. Kolejnym miejscem z licznymi różnorodnymi instalacjami jest Potsdamer Platz. To nie mniej imponujące miejsce jest kolejną atrakcją, której nie można przegapić podczas Festiwalu Światła.

Dzięki Festiwalowi Światła katedra berlińska ponownie stanie się w tym roku imponującą sceną dla muzyki i sztuk wizualnych. Po premierze w 2024 roku, podczas której Paul van Dyk zachwycił publiczność spektakularnym show, zwiedzający mogą ponownie liczyć na koncerty w 2026 roku. W składzie znajdują się Alle Farben, Klangkarussell, Westbam, Anja Schneider, Chris Bekker i Ukai Ndam.

Ukrainian Film Festival

14-18 października 2026

To siódma edycja Ukraińskiego Festiwalu Filmowego w Berlinie. Prezentując filmy fabularne, dokumentalne i krótkometrażowe, festiwal ukazuje bogactwo ukraińskiej kinematografii. Regularnie odbywają się na nim niemieckie premiery. Tematem przewodnim edycji z 2026 roku są „Przestrzenie kryzysowe”, a festiwal skupia się na orientacji, schronieniu i solidarności w czasach niepewności i społecznych wstrząsów.

Berliński Festiwal Filmów Ukraińskich organizowany jest przez Plivka. Initiative für unabhängige audiovisuelle Kunst und Kultur Berlin e.V., zarejestrowane stowarzyszenie zajmujące się promowaniem kina ukraińskiego na całym świecie.

Organizatorzy piszą:

„Naszym celem jest jednak przede wszystkim zaprezentowanie aktualnego krajobrazu filmowego na Ukrainie oraz wspólne zgłębianie go wraz z publicznością.

Chcielibyśmy pokazywać wysokiej jakości ukraińskie produkcje filmowe we współpracy z kinami i różnymi instytucjami, z udziałem ekspertów i innych gości, oraz stwarzać okazję do dyskusji na ich temat. Staramy się zapoznać publiczność z różnorodnością gatunków i podejść artystycznych ukraińskich twórców filmowych, a także rozmawiać o roli i postrzeganiu kina ukraińskiego w kontekście niemieckim i globalnym.

Realizujemy ekscytujące projekty, które będą atrakcyjne nie tylko dla osób zainteresowanych Ukrainą i Europą Wschodnią, ale także dla innych widzów zainteresowanych procesami i dziełami artystycznymi.

Poprzez Ukraiński Festiwal Filmowy w Berlinie chcemy stworzyć platformę do dyskusji na temat aktualnych kwestii dotyczących Ukrainy w kontekście europejskim. Pragniemy organizować nasze pokazy filmowe w profesjonalnie przystosowanych salach, zapewnić naszym widzom czas, przestrzeń i tematy do dyskusji oraz stworzyć atmosferę wzajemnego dialogu.”

Szczegóły: <https://uffberlin.de/>

Manga & Entertainment Expo

23-25 października 2026

Przez trzy dni targi Manga & Entertainment Expo w Messe Berlin prezentują wszystko, co wiąże się z mangą, anime, japońską popkulturą i związanym z nimi stylem życia.

Targi Manga & Entertainment Expo poświęcone są japońskiej popkulturze i skierowane są do szerokiego grona odbiorców. „Niezależnie od tego, czy jesteś zagorzałym fanem mangi i anime, miłośnikiem cosplayu, profesjonalistą w dziedzinie gier, czy też japonofilem, na tych targach poświęconych stylowi życia na pewno znajdziesz coś dla siebie. Liczne firmy i sprzedawcy oferują szeroki asortyment produktów związanych z japońskim stylem życia, w tym mangę, gadżety związane z grami, pluszaki, odzież i wiele innych”.

Rozrywka sceniczna, podpisywanie książek, japońskie jedzenie i warsztaty „zrób to sam”. Na odwiedzających czeka różnorodny program rozrywkowy na kilku scenach, obejmujący występy muzyczne, podpisywanie książek, wywiady, konkursy cosplayowe, quizy i wiele innych atrakcji. Liczne warsztaty i projekty „zrób to sam”, a także lekcje języka japońskiego i kursy rysowania mangi dopełniają ofertę rozrywkową targów. Tymczasem duża strefa gastronomiczna serwująca japońskie specjały zaspokoi wszystkie kulinarne pragnienia.

Bilety: od 39 Euro

Ostpro Berlin

23-25 października 2026

Liczne firmy ze wschodnich Niemiec prezentują swoje produkty i usługi na targach produktów ze wschodu.

Pod hasłem „Zobacz, wypróbuj, kup” zwiedzający mogą odkryć lub ponownie odkryć znane klasyki z NRD, w tym żywność i napoje, odzież i kosmetyki, książki, kasety wideo i płyty CD,

porcelanę, ceramikę, wyroby szklane i świece, zegarki i biżuterię, zabawki, a także meble i artykuły gospodarstwa domowego. Na targach dla zwiedzających można również nabyć lalki lub figurki znanych wschodnoniemieckich bohaterów kreskówek: pana Fuchsa, Pittiplatscha i Schnatterinchen.

Miejsce:

Tor wyścigów konnych w Karlshorst

Data:

23–25 października 2026 r.

Godziny otwarcia:

od 10:00 do 17:00

Dostępność:

Obiekt przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich

Opłata za wstęp:

3 €, dzieci do 10 lat bezpłatnie

Jazzfest Berlin

29 października – 1 listopada 2026

75
Berliner
Festspiele

>1.11.2026

Camilla Nebbia Large Ensemble
Anthony Braxton Septet
ganavya
Otomo Yoshihide New Jazz Quintet
Laura Jurd: Rites & Revelations
Christian Lillinger's
Open Form For Society II
Wendy Eisenberg
Amir ElSaffar New Quartet
Chicago Underground Duo
Elin Forkelid Plays For Trane
Matthias Muche BONECRUSHER
The Tomeka Reid Quartet
Alexander Hawkins Willow Music
EROSAO PERCUSSION TRIO
Melting Pot
Immanuel Wilkins Quartet
Karoline Wallace: Eon
Ches Smith: Clone Row
Globe Unity Orchestra i Ya Voy!
Ingebrigt Håker Flaten (Exit) Knarr
Sheen Trio
Graewe / Jones / Drake
Twin Talk
Jazzfest Community Week from 26.10.

JAZZFEST
BERLIN

Ticket
sales
17.9.2026

29.10.

Jazzfest Berlin, będący częścią Berliner Festspiele, stanowi zwieńczenie każdego jazzowego roku. Przez cztery dni na wszystkich miłośników jazzu czeka urozmaicony program – i to nie tylko w Haus der Berliner Festspiele.

63 lata Jazzfestu! Festiwal, założony w 1964 roku pod nazwą „Jazztage”, jest jednym z najstarszych festiwali jazzowych w Europie.

Lokalizacja: Haus der Berliner Festspiele, A-Trane, Quasimodo and Kaiser Wilhelm Memorial Church

Marta Janik

Katharina-Heinroth-Grundschule

Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

**Cieszymy się na kontakt z Państwem
i Państwa dzieckiem!**

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 36
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11

www.katharina-heinroth-grundschule.de

Berlinek

Sprachenzentrum

Dr. Anna Weise e.K.

Intensywne kursy języka niemieckiego

Prowadzone przez kompetentnych i miłych nauczycieli z licencją BAMF,
w międzynarodowych grupach i miłej atmosferze

Możliwe dofinansowanie lub przejęcie całych kosztów
przez Urząd d.s. Migracji i Uchodźców
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge

Kursy odbywają się rano, po południu lub wieczorem - stacjonarnie lub online

Oferujemy także Jobcoaching, programy indywidualne oraz korepetycje:
angielski, francuski, hiszpański, polski, rosyjski oraz inne przedmioty

Szkoła w Charlottenburg

Kantstraße 151, 10623 Berlin

Tel.: 030 347 87 266

post@berlinek.de

Szkoła w Reinickendorf

Maarer Str. 48, 13435 Berlin

Tel.: 030 403 96 222

post-mv@berlinek.de

Zapraszamy!

www.berlinek.de

Skuteczny i bezstresowy język niemiecki!
Korepetycje z doświadczoną, dyplomowaną germanistką

Oferuję lekcje dopasowane w 100% do Twoich potrzeb i tempa pracy. Dzieci i młodzież: pomoc w bieżącym materiale, nadrobienie zaległości, przygotowanie do egzaminów/matury (podstawa i rozszerzenie). Dorośli: konwersacje, niemiecki od podstaw, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych. Gramatyka i słownictwo: tłumacze zawłości językowe w prosty i logiczny sposób. Lekcje odbywają się stacjonarnie i online.

Kontakt: +48 505 976 860 / whatsapp: marzena.schockpyz@yahoo.com

Szukamy milej i rzetelnej pomocy do sprzątania u osób starszych, od poniedziałku do piątku na Minijob. Mile widziane auto i podstawowa znajomość języka niemieckiego. Obszar: Lankwitz, Zehlendorf, Steglitz, Mariendorf Prosimy o kontakt pod nr. 0163 9804862 Milena Bajor

BRAINS TRUST GMBH

WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT BERLIN

Jesteśmy nowoczesną kancelarią z siedzibą w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche). Zajmujemy się obsługą księgową i prawną-podatkową głównie dla przedsiębiorstw z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim, np. w formie GmbH lub UG.

W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten).

W przypadku zainteresowania prosimy o kontakt.

Meinekestr. 27, 10719 Berlin

info@brains-trust.eu

Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

kupno, sprzedaż, wynajem - NIERUCHOMOŚCI
Rzeczoznawczyni majątkowa

Uczę, jak kupić nieruchomość w Niemczech – krok po kroku

Pomagam zrozumieć cały proces zakupu nieruchomości – od pierwszej decyzji, przez kluczowe etapy, aż po podpisanie umowy.

Przekazuję rzetelną wiedzę, która pozwala uniknąć niepewności i kosztownych błędów.

Nie sprzedaję nieruchomości.

Działam wyłącznie w Twoim interesie.

O | Ł
OLGA ŁUCZEWSKA

www.gerpol-realestate.com

info@gerpol-realestate.com

+48 694 485 624

BERLIN-REINICKENDORF – 2-POKOJOWE MIESZKANIE NA WYNAJEM

Do wynajęcia jasne, nowoczesne mieszkanie o powierzchni **58 m²**, w **nowym budownictwie z 2021 roku**, położone w spokojnej i dobrze skomunikowanej dzielnicy **Berlin-Reinickendorf**.

Mieszkanie znajduje się na **1. piętrze**, od strony południowej, dzięki czemu jest bardzo dobrze doświetlone. Do dyspozycji mieszkańców jest również **duży balkon, piwnica i spiżarnia (Abstellraum) oraz winda**.

Najważniejsze informacje: 2 pokoje – salon z otwartą kuchnią oraz sypialnią, 58 m² powierzchni, 1. piętro, ekspozycja południowa, duży balkon, nowoczesne budownictwo – rok 2021, jasne i zadbane wnętrza, nowoczesna łazienka z prysznicem, około **5 minut spacerem do stacji S-Bahn Waidmannslust**, mieszkanie dostępne od **01.01.2022**

Koszty: Kaltmiete: 1.140 €. Betriebskosten: 260 €

Warmiete: 1.400 € miesięcznie

Kontakt: paulina_grzelka@yahoo.de, WhatsApp: +44 7387 287005

Uwaga: kuchnia pod zabudowę (Einbauküche) ze sprzętem w stanie idealnym dostępna za dodatkową opłatą od aktualnego najemcy

Wynajmę komfortowy jednoosobowy pokój w dużym słonecznym mieszkaniu w dzielnicy Reinickendorf. Łazienka, kuchnia z nowymi sprzętami AGD, 2 piętro, czyste i zadbane mieszkanie. Idealne dla pracującej osoby. Kontakt pod numerem +4917610430496

KOŁOBRZEG, ul. Arciszewskiego sprzedam mieszkanie luksusowe 65m², 200m do morza + garaż. Tel.: +48 608 664 570

APSHAUSTECHNIK - OGŁOSZENIE O PRACĘ
ZATRUDNIMY

Instalatorów SHK oraz Płytkarzy (Glazurnik)
Miejsce pracy: Berlin i okolice

Wymagania:

Doświadczenie w branży, prawo jazdy kat. B.
Język niemiecki mile widziany.

Zakres prac:

Instalacje grzewcze i sanitarne, remonty łazienek
„od A do Z”, układanie płytek.

Oferujemy:

Stać pracę – pełny etat, atrakcyjne wynagrodzenie,
samochód służbowy, narzędzia, stałe zlecenia.

0160 1813587 lub 0160 1829294

apshaustechnik@gmail.com

Prenzlauer Berg jesienią pachnie kawą i cynamonem. Dlaczego tak wiele osób chce właśnie tutaj zamieszkać?

Moim okiem – rada pośrednika

Nie znam piękniejszej jesieni w Berlinie niż ta na Prenzlauer Berg. Ulice pokryte złotymi liśćmi, stare kamienice, dzieci wracające ze szkoły, rowery przypięte do latarni i zapach świeżo mielonej kawy, który miesza się z aromatem cynamonu. To dzielnica, która ma swój rytm. I być może właśnie dlatego tak trudno się z nią rozstać.

Prenzlauer Berg jeszcze kilkadziesiąt lat temu wyglądał zupełnie inaczej. Dziś jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych części Berlina – pełną odrestaurowanych kamienic, niewielkich sklepów, restauracji, placów zabaw i kawiarni. Szczególnie okolice Kollwitzplatz, Helmholtzkiez, Winsviertel czy Oderberger Straße przyciągają ludzi, którzy chcą mieszkać blisko centrum, ale jednocześnie mieć poczucie życia w lokalnej, sąsiedzkiej społeczności.

To przede wszystkim dzielnica dla osób, które lubią miejski styl życia, ale nie chcą rezygnować z codziennego komfortu. Bardzo dobrze odnajdują się tutaj młode rodziny, osoby pracujące w branżach kreatywnych i technologicznych, przedsiębiorcy oraz cudzoziemcy, dla których międzynarodowy charakter Berlina jest ważną częścią miasta. Dużą rolę odgrywa również infrastruktura dla dzieci – place zabaw, przedszkola, szkoły, parki i liczne miejsca, do których można wyjść z dzieckiem bez konieczności wsiadania do samochodu.

A potem jest kawa. **Coffee Circle przy Kollwitzplatz** lub kawa i cynamonki w **Zeit für Brot** czy niewielkie, lokalne kawiarnie rozsiane między Kollwitzkiez i Winsviertel sprawiają, że kawa staje się tutaj niemal elementem miejskiego stylu życia. Sama mieszkalam na Prenzlauer Berg przez kilka lat, za co wyjątkowo ceniałam tę dzielnicę? Świetne połączenie z centrum Berlina. Dzięki tramwajom, Sbahn dojedziemy wszędzie dość szybko. Poza tym ta dzielnica nadaje się świetnie do testowania no-

wych trendów, takich jak nowe restauracje z niesamowitym, studia jogi czy świetne salony fryzjerskie.

Rynek nieruchomości pozostaje równie interesujący jak sama dzielnica. Według aktualnych danych ImmoScout24 średnia cena ofertowa mieszkania w Prenzlauer Berg wynosi około **5 670 euro za m²**, przy czym najdroższe lokale sięgają ponad **10 000 euro za m²**. Średnia oferta najmu mieszkania to około **15,30 euro za m²** miesięcznie, a w przypadku szczególnie atrakcyjnych lokali ceny dochodzą do blisko 30 euro za m².

Warto jednak pamiętać, że Prenzlauer Berg nie jest jednolity. Cena mieszkania przy Kollwitzplatz czy w najbardziej pożądanych częściach Helmholtzkiez może znacząco różnić się od ceny lokalu położonego bliżej granicy z Weißensee. I właśnie tutaj zaczyna się interesująca część dla inwestorów.

Weißensee jest jednym z obszarów, na które sama zwracam szczególną uwagę. Sąsiaduje z Prenzlauer Berg, ale pozostaje od niego wyraźnie tańsze. Według aktualnych danych ceny mieszkań w Weißensee wynoszą około **4 500 euro za m²**, a więc wyraźnie mniej niż w samym Prenzlauer Berg. Jednocześnie lokalizacja korzysta z bliskości popularnych dzielnic Pankow i Prenzlauer Berg.

To właśnie takie miejsca są interesujące dla osób, które nie chcą już płacić najwyższej ceny za najbardziej prestiżowy adres, ale chcą być blisko niego. Rozwój infrastruktury, nowe projekty mieszkaniowe i zmieniający się styl życia berlińczyków mogą w kolejnych latach zwiększać atrakcyjność tych obszarów. Nie oznacza to oczywiście, że każda nieruchomość automatycznie zyska na wartości – w Berlinie ogromne znaczenie ma konkretny adres, budynek i stan mieszkania.

Czy warto więc kupić mieszkanie w Prenzlauer Berg? Dla mnie największą siłą tej dzielnicy jest nie chwilowa moda, ale jej bardzo silna tożsamość. To miejsce, w którym ludzie chcą nie tylko kupić mieszkanie, ale naprawdę żyć. A dla rynku nieruchomości jest to ogromna różnica.

Jako pośrednik patrzę jednak również na drugą stronę rynku. Jeśli ktoś posiada mieszkanie w Prenzlauer Berg, warto wiedzieć, jak rynek wycenia je dzisiaj – nie na podstawie ceny sąsiada z ogłoszenia, ale na podstawie konkretnego adresu, standardu, piętra, układu i aktualnego popytu.

Ile warte jest dziś Twoje mieszkanie?

Właściciele często są zaskoczeni, jak bardzo różnić może się wartość dwóch mieszkań o podobnym metrażu, znajdujących się zaledwie kilka ulic od siebie. Jeśli zastanawiają się Państwo nad sprzedażą lub po prostu chcą poznać aktualną wartość swojej nieruchomości, zapraszam do bezpłatnej i niezobowiązującej wyceny.

Olga Martin
Pośrednik nieruchomości w Berlinie
Immolla – www.immolla.com

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

olga@immolla.com

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- PRAWO KARNE
- PRAWO CYWILNE
- PRAWO RODZINNE
- PRAWO DROGOWE
- PRAWO PRACY

Tel. 030 48 82 57 48

+49160 903 59 551

www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnbergstraße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

ZWOLNILI CIĘ Z PRACY LUB NIE ZAPŁACILI?

BEZPŁATNA OCENA SPRAWY

YOURRIGHT.NET

+48 585 859 700

Pomagamy w sprawach dotyczących:

Wypowiedzeń umowy o pracę

Niewypłaconych wynagrodzeń
i innych należności

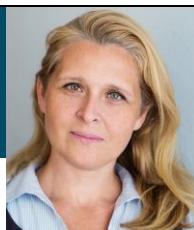
Współpraca z prawnikami
na terenie całych Niemiec!

YOUR RIGHT - Pomoc prawna dla Polaków pracujących w Niemczech | prawo-pracy@yourright.net

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa
rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnbergstraße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

DOSTAŁEŚ ZWOLNIENIE Z PRACY W NIEMCZECH?

Zgłoś się do nas!

+49 176 621 89 624

Zajmujemy się:

- zwolnieniami dyscyplinarnymi,
- zwolnieniami na chorobowym,
- zwolnieniami w ramach redukcji etatów.

Zapraszamy na bezpłatny blog o niemieckim prawie pracy:
<https://prawnik-niemcy.pl/blog-rechtsanwalt-artur-schulz/>

RECHTSANWALT
ARTUR SCHULZ

Mainzer Str. 23
10247 Berlin
+49 30 245 37 516

Holstenstr. 96
24103 Kiel
+49 431 97 08 03

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT
Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadczenie pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- placa minimalna
- napomnienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu w dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

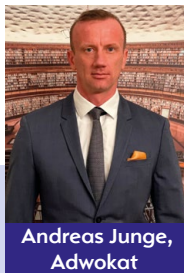
Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:
E-Mail: kontakt@jhb.legal
Internet: jhb.legal

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

Andreas Junge,
Adwokat

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek
Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz
☎ 030 / 547 37 078
Mobil: 01791295896
gjopek@web.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

*Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną
w języku polskim i niemieckim
w następujących dziedzinach prawa:*

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz

biuro:
Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07

fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

Felix Hudec

Potrzebujesz profesjonalnej pomocy prawnej?

Rechtsanwalt

Prowadzę sprawy z zakresu:

prawo administracyjne – decyzje, odwołania, postępowania
przed urzędami i sądami administracyjnymi

prawo medycznego – błędy medyczne i odpowiedzialność za
szkody

prawo cywilnego – odszkodowania, roszczenia, spory

prawo karnego – obrona i reprezentacja na każdym etapie
postępowania

Rzetelność • zaangażowanie • indywidualne podejście

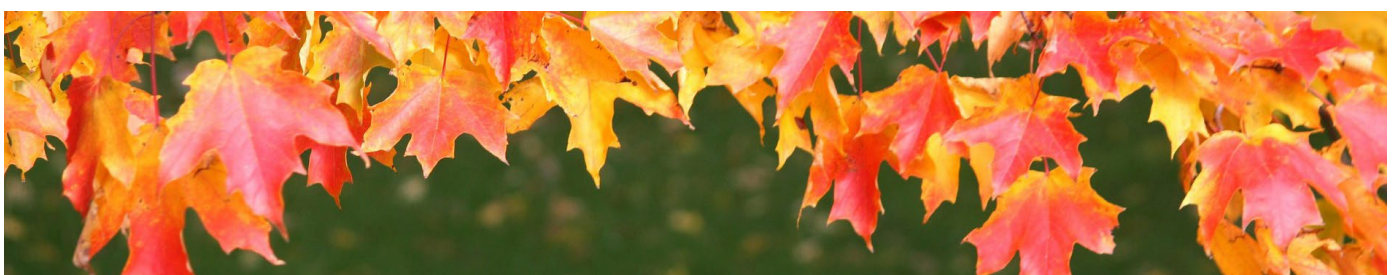
Felix Julian Hudec

Adwokat

Skontaktuj się i omów swoją sprawę w języku polskim, bądź niemieckim

Tel.: +49 177 6129957

E-Mail: f.hudec@rechtsanwalt.email

Rechtsanwalt & Strafverteidiger
- Adwokat & obrońca karny -
 Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin
 Tel.: 030 - 80 96 26 31
 Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- Prawo karne (główna działalność)
- Prawo drogowe (wypadki etc.)
- Prawo rodzinne (rozwoły)
- Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)

Porady w języku polskim i niemieckim
 Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96
 E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei in Kooperation (keine GbR) Rechtsanwalt Tomasz Kochanowski		Steuerberatungskanzlei Steuerberaterin Dipl. Kffr. Katarzyna Kochanowska
---	---	---

Spezialisacja
 * Prawo Karne
 * Prawo Pracy
 * Prawo Podatkowe
 * Obsługa Spółek
 * Prawo Rodzinne

Spezialisacja
 * zakładanie firm i spółek
 * pełna obsługa podatkowa i księgowa
 * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;
 Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004
 Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

np
 Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

+49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
 F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

**WYPADEK DROGOWY
 W NIEMCZECH?**

Zgłoś się do nas! **+49 176 621 89 624**

Zajmujemy się:

- odszkodowaniami za wypadki w Niemczech,
- odszkodowaniami za wady zakupionych pojazdów,
- sprawami o zabranie prawa jazdy w Niemczech.

Zapraszamy na bezpłatny blog o niemieckim prawie drogowym:
<https://www.auta-prawo-niemcy.pl/blog/>

 RECHTSANWALT ARTUR SCHULZ	Mainzer Str. 23 10247 Berlin +49 30 245 37 516	Holstenstr. 96 24103 Kiel +49 431 97 08 03
---	--	--

RA Magda Labun
 Adwokat mówiący
 w języku polskim

DZIEDZINY PRAWA:

- cywilne m.in.:
 - sprzedaży
 - budowlane
 - ruchu drogowego
 - najmu
- rodzinne
- karne
 prawo pracy

+49 30 470 13 99-6
 +49 172 753 25 78
 sekretariat@kanzlei-labun.de

www.kanzlei-labun.de
 Kantstraße 149
 10623 Berlin

KANCELARIA ADWOKACKA
LUIZA A. KIJOWSKA
 Adwokat
 Fachanwältin für Verkehrsrecht
 Kurfürstenstraße 23
 10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6
 Fax: 030 - 311 66 92 - 7
 Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
 www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego
 Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.
- prawo rodzinne
 - prawo cywilne
 - prawo karne i wykroczeń
 (Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

ANWALTSKANZLEI
STEFAN SLABIK

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM
 Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE - VEHRKEHRSSZIVIL - UND VEHRKEHRSSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku!
 MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN
 W pobliżu S-Bahn S-2
 Stacja Schichauweg ca. 300 m

Tel.: 030 / 72 0192 88
 Fax: 030 / 72 0192 89
 Mobil: 0179 / 395 03 27
 e-mail: Raslabik@t-online.de

DETEKTYW

OD PONAD 20 LAT ŚWIADCZYMY USŁUGI
DETEKTYWISTYCZNE NAJWYŻSZEJ KLASY DLA
NAJBARDZIEJ WYMAGAJĄCYCH KLIENTÓW.
SKUTECZNOŚĆ, DYSKRECJA I LOJALNOŚĆ
- TO WARTOŚCI, KTÓRE STANOWIĄ FUNDAMENT
NASZEJ WSPÓŁPRACY.

DLA OSÓB PRYWATNYCH

- WERYFIKACJA PRZEDMAŁŻEŃSKA PARTNERA/PARTNERKI
- POSZUKIWANIE SPADKOBIERCÓW
- POSZUKIWANIE DOWODÓW W SPRAWACH NIEWYJAŚNIONYCH
- POSZUKIWANIE OSÓB I PRZEDMIOTÓW
- POSZUKIWANIE MIENIA ZABUŻAŃSKIEGO

DLA KOLEKCJONERÓW

- EKSPERTYZY I WERYFIKACJA AUTENTYCZNOŚCI DZIEŁ SZTUKI
- POSZUKIWANIE SKRADZIONYCH DZIEŁ SZTUKI I OBIEKTÓW KOLEKCJONERSKICH
- BADANIE HISTORII OBIEKTU
- ANALIZA LABORATORYJNA I WYKRYWANIE FALSYFIKATÓW
- ANTYKI I BIŻUTERIA – OCENA AUTENTYCZNOŚCI I WARTOŚCI
- DOKUMENTY I RĘKOPISY – EKSPERTYZY HISTORYCZNE

DLA FIRM

- WERYFIKACJA KONTRAHENTÓW
- OCHRONA TAJEMNIC HANDLOWYCH
- POSZUKIWANIE DŁUŻNIKÓW
- AUDYTY BEZPIECZEŃSTWA
- DYSKRETNY MONITORING WIZYJNY
- WERYFIKACJA PRACOWNIKÓW
- OCHRONA ZNAKU TOWAROWEGO I WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Berlin 10435 • Kollwitzstraße 76
+49 175 997 43 96
detektivdomanski@yahoo.de

Warszawa 00-337
J Bartoszewicza 1C/49
Tel. 0048 517 148 794
detektywdomanski@gmail.com

Czas zatrzymał się na Siccardsburggasse - Gdzie jest Patrik Ziobro?

Wiedeń, 10. dzielnica. Favoriten.

To miejsce na mapie austriackiej stolicy, w którym krzyżują się drogi tysięcy migrantów szukających lepszego jutra, bezpiecznej pracy i stabilizacji. W wieloletnim gwarze, pośród zabytkowych kamienic, swoją codzienność od kilku lat budował również **26-letni Patrik Ziobro** – chłopak pochodzący z Sędziszowa Małopolskiego. Dla jego rodziny Wiedeń miał być szansą

na dobrą przyszłość syna. Stał się jednak miejscem, w którym **5 czerwca 2026** roku czas gwałtownie i bezwzględnie się zatrzymał.

Jako prywatni detektywi nie szukamy sensacji nasza praca opiera się na faktach, chłodnej analizie i odrzucaniu emocjonalnego szumu. Jednak w tej konkretnej sprawie prawda o tym, kim jest zaginiony, bije z każdego wspomnienia jego najbliższych i stanowi klucz do zrozumienia, że nie mamy do czynienia ze zwykłym zaginięciem.

Kiedy rozmawialiśmy z jego matką – panią Agatą, ojcem Sławomirem czy ciotkami, z ich opowieści wcale nie wyłaniał się obraz nieodpowiedzialnego poszukiwacza przygód, który mógłby ot tak, z dnia na dzień, spakować plecak, wyłączyć telefon i zerwać kontakt z całym światem.

Słyszymy o chłopaku niezwykle wrażliwym, utalentowanym lingwistycznie, czułym i pełnym głębokiej miłości do domu. Słyszymy o synu, który z każdym problemem zwracał się do najbliższych i który doskonale wiedziałby, że jego nagłe zniknięcie zada rodzinie niewyobrażalny ból. Rodzina mówi wprost: „On nie odszedł sam, z własnej woli. To niemożliwe. Ktoś lub coś odebrało mu możliwość powrotu i uwięziło w pułapce ciszy”.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**Ewa Golabek-Alberth**

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: **030 814 93 668** kom. **0152 226 79 474**fax: **030 21978655** golabek-alberth@vodafone.de
Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln**Zygmunt J. Piątosa**Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty**Tłumaczenia ważne także w Polsce !****Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69****Mobil (0172) 30 78 355****Zygmunt@compuserve.com****14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A****Waldemar Maluśki - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego**Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!**Biurowo: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf**Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: **U8, Bus 122 i 125****Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de****Ostatnie sekundy na wiedeńskim podwórku**

Wokół zniknięcia Patrika przez ostatnie miesiące narosło wiele mitów, które zamiast pomagać, tylko gmatwały obraz sytuacji. Do przerażonych bliskich docierały chaotyczne, rwane wiadomości z różnych stron Austrii. Ktoś rzekomo widział Patrika na jednym z wiedeńskich dworców kolejowych. Ktoś inny z pełnym przekonaniem twierdził, że błąkał się po odległych dzielnicach miasta w fatalnym stanie psychicznym i fizycznym.

Nasz zespół detektywistyczny skrupulatnie, krok po kroku, zweryfikował każdy z tych sygnałów, sprawdzając monitoringi, osie czasu i relacje osób zgłaszających. Dzisiaj możemy powiedzieć to z pełną odpowiedzialnością: wszystkie te tropy okazały się ślepych uliczkami. To były fałszywe alarmy, ludzkie pomyłki wynikające z podobieństwa osób, zdarzali się też tacy informatorzy, którzy kosztem ludzkiej tragedii chcieli tylko i wyłącznie zabłysnąć w mediach społecznościowych przekazując wymagowane informacje. Prawdziwy, niezwykle niepokojący punkt zwrotny leży zupełnie gdzie indziej. Nasze działania operacyjne i wiele godzin spędzonych na rozmowach pozwoliły nam zrekonstruować ostatnie sekundy Patrika przed tym, jak jego telefon zamilkł na zawsze.

Wszystko rozegrało się w Wiedniu, pod domem jego znajomego i współlokatora. To tam Patrik był widziany po raz ostatni. Pod budynek podjechał czarny samochód. Drzwi się otworzyły, a z naszych ustaleń wynika, że za kierownicą siedział sąsiad mieszkający w tej samej kamienicy co Patrik. Po krótkim spotkaniu Patrik w towarzystwie tego sąsiada wszedł do pojazdu. To jest ostatni, namacalny dowód na to, że 26-latką widziano żywego w dniu zaginięcia. Samochód ruszył, wtopił się w wieczorny, wiedeński ruch i odjechał w nieznane. Od tamtej sekundy ślad po Patriku urwał się bezpowrotnie, a wiedeńskie ulice zatrzymały tajemnicę celu jego podróży dla siebie.

Trudny początek i utracone dowody

Droga do prawdy od samego początku była pełna barier i proceduralnych błędów, o których musimy dzisiaj mówić głośno i otwarcie. Pierwsze dni po zniknięciu człowieka są zawsze najważniejsze – to wtedy zabezpiecza się ślady, logowania telefonów i nagrania z kamer, zanim zostaną nadpisane. W tej sprawie stało się inaczej.

Moment zgłoszenia zaginięcia Patrika oraz późniejsze, pełne chaosu i braku koordynacji działania amatorskiej grupy wsparcia doprowadziły do utraty znacznej ilości niezwykle ważnego

materiału dowodowego. Zatarły się ślady, które mogły dać nam natychmiastową odpowiedź.

Co gorsza, powtarzające się w przestrzeni publicznej, niesprawdzone plotki o tym, że Patryk był rzekomo widywany na mieście, uspiły czujność urzędników i służb. Austriacka policja, słysząc te niepotwierdzone doniesienia, przez długi czas nie traktowała sprawy jako incydentu o charakterze kryminalnym. Założono najprostszy scenariusz – że młody człowiek po prostu nie chce wracać. To sprawiło, że bezcenny czas zaczął uciekać przez palce, a kluczowe ślady wokół wiedeńskiego adresu Patryka stygły. Dopiero nasze zdecydowane wkroczenie do akcji i odcięcie dezinformacji pozwoliło nadać poszukiwaniom właściwy, ostry, śledczy tor.

Trzy scenariusze.

W naszym biurze detektywistycznym nie wierzymy w zbieg okoliczności ani w to, że ludzie rozplywają się w powietrzu bez przyczyny. Na podstawie zebranego materiału, analizy relacji sąsiedzkich oraz zachowań osób z otoczenia Patryka, a także oględzin jego samochodu i mieszkania, skupiamy się obecnie na trzech konkretnych hipotezach, które badamy równolegle:

- Scenariusz pierwszy: Uraz mechaniczny i amnezja. Patryk mógł ulec poważnemu wypadkowi losowemu lub komunikacyjnemu krótko po odjeździe spod budynku. Uraz głowy mógł wymazać z jego pamięci całą tożsamość. Istnieje możliwość, że przebywa w szpitalu, ośrodku zamkniętym lub na ulicy jako osoba o nieustalonej tożsamości, która nie wie, kim jest i skąd pochodzi, przez co nie potrafi skontaktować się z rodziną.
- Scenariusz drugi: Pozbawienie wolności. Liczymy się z wersją, że młody Polak padł ofiarą przestępstwa o charakterze kryminalnym. Mógł zostać wciągnięty w niebezpieczną sytuację i jest przetrzymywany wbrew swojej woli przez ludzi, z którymi wszedł w bliski kontakt w tamtym okresie w Wiedniu.
- Scenariusz trzeci: Pozbawienie życia. Wiemy, że zbrodni doskonałych nie ma i zakładamy, że istnieje świadek, który milczy. Ktoś z otoczenia Patryka – ktoś z tamtej kamienicy, sąsiadów, współpracowników lub przechodniów na Siccardsburggasse – widział moment, w którym stała mu się krzywda, bądź wie, dokąd tamtego dnia odjechał samochód. Strach przed konsekwencjami, lojalność wobec sprawców lub zмова milczenia sprawiają, że ta osoba do dziś nie zdecydowała się otworzyć ust.

List do kogoś, kto wie – Skontaktuj się z nami

Ten tekst nie powstał po to, by być kolejnym suchym artykułem w mediach społecznościowych. To bezpośrednia, celowa wiadomość do Ciebie. Do człowieka, który 5 czerwca stał w oknie kamienicy przy Siccardsburggasse. Do Ciebie, który mijając tamten konkretny samochód na parkingu. Do Ciebie, który znasz kierowcę lub współlokatora i słyszałeś na korytarzu strzępy rozmów,

które wtedy wydawały się bez znaczenia, a dziś mogą decydować o ludzkim życiu.

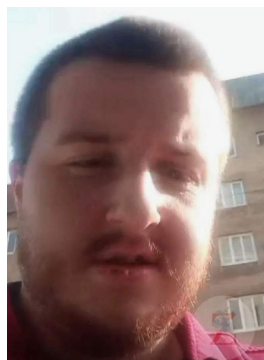
Chcę, żeby jedna rzecz wybrzmiała z całą, bezwzględną mocą: rodzina Patryka oraz my, jako biuro detektywistyczne, nie spoczniemy, dopóki tej sprawy ostatecznie nie zakończymy. Nie odpuścimy tego tematu. Nie zniechęca nas głuche telefonowanie, upływający czas ani mur milczenia. Będziemy wracać pod ten adres tak długo, aż dotrzemy do pełnej, ostatecznej odpowiedzi na pytanie, gdzie jest Patryk Ziobro i co się z nim stało.

Przypomnij sobie ten rysopis i przekaz go dalej:

Patryk ma około **170 cm wzrostu, piwne oczy i ciemne włosy**. Posiada cechę, której nie da się pomylić z nikim innym – niezwykle **charakterystyczny tatuaż przedstawiający karabin Kalasznikow na nodze**.

Jeśli masz w sobie choć trochę ludzkiej empatii dla matki i ojca, którzy od miesięcy przeżywają na jawie piekło i nie zaznali ani jednej spokojnej nocy, przełam swój strach. Nie musisz iść na policję, nie musisz składać oficjalnych zeznań przed urzędnikami – skontaktuj się bezpośrednio z nami. Gwarantujemy Ci pełną, absolutną anonimowość, dyskrecję i ochronę Twojej tożsamości. Twój jeden sygnał, jeden krótki opis tamtego dnia, może przerwać to koszmarnie zawieszenie i sprowadzić Patryka do domu.

Udostępnij tę wiadomość. Pomóż nam przebić się przez wiedeńską ciszę.

DETEKTYW DOMANSKI PL Sp. z o.o.
ul. Juliana Bartoszewicza 1C/49, 00-337 Warszawa
e-mail: detektywdomanski@gmail.com
www.detektywdomanski.pl
Tel. 0048 517 148 794

DETEKTEI-DOMANSKA
Kollwitzstraße 76, 10435 Berlin
Tel.: +49 175 997 4396
mailto: detektivdomanski@yahoo.de
www.detektivdomanski.de

Zabawa bez granic na jesiennej łące w Lübars

Po raz 31. Polonia Berlina uczestniczyła w Jesiennym Festynie Polonijnym zorganizowanym przez Polską Radę – Związek Krajowy w Berlinie na łące przy Alter Bernauer Heerweg 31 w Lübars. To już tradycyjne spotkanie Polonii berlińskiej, w której uczestniczą całe rodziny z dziećmi oraz liczni goście zainteresowani polską kulturą i tradycją, sportem i wypoczynkiem na świeżym powietrzu.

Druga niedziela września, tym razem 13.09.2026. Od rana wszyscy z niecierpliwością patrzyli w górę, na chmurki. Prognoza z poprzedniego dnia nie była zbyt korzystna. Ale na szczęście nie bardzo się sprawdziła. Nie padało, wiał lekki wiaterek. Idealna pogoda na piknik, na zawody sportowe, na biesiadowanie, na taniec. 13 to jednak szczęśliwa liczba.

Od rana organizatorzy ustawiali stragany, stoły do zawodów sportowych, szykowali stoiska informacyjne. Wielkie podziękowania za pracę tych wszystkich osób, które pod zarządem Pol-

skiej Rady (tu szczególne słowa uznania dla przewodniczącego Ferdynanda Domaradzkiego, który jak zwykle dwoił się i troił żeby sprostać oczekiwaniom miłośników jesiennej zabawy) zorganizowali ten festyn. Goście docierali na łąkę w różny sposób – samochodami, rowerami, pieszo. Ale duża grupa uczestników festynu korzystała z dowozu traktorem. To frajda, zwłaszcza dla

mieszczuchów i dzieciarni przejechać się rolniczym pojazdem. A trasę z przystanku autobusowego do łąki przemierzał traktor co godzinę. A zabawa trwała od 11.00 do 17.00.

Potem już tylko odebrać kartę obiegową i brać udział w zawodach i konkursach. Na każdym stoisku czuwali przedstawiciele organizacji polonijnych, sportowych, turystycznych. Za udział w pojedynczych konkurencjach otrzymywało się stempelek, który potem upoważniał do odbioru nagród i wyróżnień. A możliwości do sprawdzenia swoich umiejętności było mnóstwo. Gra w badminton, ping ponga, piłkę nożną czy darta, biegi i rzut do celu. Ale także zajęcia plastyczne, graffiti, czytanie bajek, malowanie. Dla mniejszych dzieci ustawiono dmuchany zamek, gdzie przy podskokach słyszać było radosne okrzyki. Rodzice mieli okazję, by w tym czasie porozmawiać ze znajomymi lub chwilę odpocząć.

Tradycyjne już ogromnym zainteresowaniem cieszył się konkurs budowania i puszczenia latawców. To prawdziwy pokaz artystycznej konstrukcji, przeróżnych form i barw. A wszystko to pod nadzorem instruktorów z aeroklubu w Zielonej Górze. Latawce unosiły się wysoko w powietrzu, a wszyscy z daleka mogli je podziwiać. Były też nagrody i wyróżnienia.

Jak co rok można się było zapisać na bieg przełajowy. Rodzice i dzieci chętnie brali w nim udział, by potem móc się pochwalić widocznym dla wszystkich medalem. Dorośli najpierw namawiali swoje pociechy, by potem dać dobry przykład i też pobiec po wyznaczonej trasie.

W tym roku zorganizowano specjalny konkurs, który związany był z 100 rocznicą uzyskania praw miejskich przez portowe

miasto Gdynia. Pytania były dość fachowe, bo przygotowała je znawczyni tematu, wiceprzewodnicząca Polskiej Rady Małgorzata Kohn. Zna dokładnie polskie Wybrzeże i tajniki portu i jego historii nie są jej obce. Ale potrafiła też zachęcić dzieci do udziału w konkursie, proponując im wykonanie rysunku o tematyce morskiej. Piękne kolorowe obrazki statków, fal morskich i mew ozdobiły tło stoiska. Nagrody otrzymali najmłodszy uczestnicy konkursu, a komisja przyznała wyróżnienia za pierwsze trzy miejsca.

Na stoiskach goście mogli też zaopatrzyć się w materiały i czasopisma o pracy polonijnej i periodyki polonijne.

Organizatorzy festynu nie zapomnieli o możliwości zaspokojenia apetytów gości. Były przysmaki kuchni polskiej, zarówno coś dla dorosłych jak i dzieci. Zdrowe polskie napoje i kręcone pieczone ziemniaki oraz smaczne ciasta miały swoich zwolenników. Przy rozstawionych na łące stołach bigos, gołąbki i żurek pozwalały nabrać sił do dalszych zawodów. Słowa uznania dla Polskiego Bistro z Tempelhof.

Polskiej muzyki w wykonaniu zespołu „New Voice System” nie tylko miło było posłuchać, ale nogi rwały się same do tańca. A miejsca było dość, więc można było się swobodnie poruszać do rytmu.

Jak zwykle uczestnicy festynu czekali na moment, kiedy wręczone zostaną puchary i dyplomy dla zwycięzców konkursów. Dumni rodzice gratulowali swoim pociechom, a przewodniczący Rady z radością odznaczał zdobywców głównych nagród. Sesja zdjęciowa trwała dobrych kilka chwil. Oklasom nie było końca. To wszystko stanowi motywację do dalszej pracy.

Podczas całego festynu towarzyszyła nam Agata Lewandowska przedstawicielka mediów polonijnych z Biura Polonii. Zapowiadała pojedyncze punkty programu, zachęcała do udziału w zawodach, pilnowała przebiegu imprezy.

„Zabawa bez granic” to udane wydarzenie, które pozwala promować polską kulturę, wzmacnia więzi społeczne oraz integruje Polonię mieszkającą w Berlinie.

Projekt sfinansowany został ze środków Pełnomocnika Rządu Federalnego Niemiec ds. Kultury i Mediów oraz Sparkasse Berlin.

Małgorzata Śniadecka

KLARCHECK 24 – Twój partner w sprawach urzędowych i biznesowych w Berlinie
Chcesz założyć firmę w Niemczech? Masz problem z urzędami, dokumentami lub rozliczeniami?
Z nami wszystko załatwisz szybko, bez stresu i w swoim języku!
Oferujemy profesjonalne wsparcie dla osób prywatnych oraz przedsiębiorców – także dla osób bez meldunku.

Nasze usługi:

- Zakładanie działalności gospodarczej i pomoc w prowadzeniu firmy
- Rozliczenia podatkowe (firmowe i prywatne)
- Kontakt i korespondencja z urzędami
- Wypełnianie wniosków i formularzy
- Pomoc w uzyskaniu Kindergeld
- Indywidualne wsparcie krok po kroku

Dlaczego warto wybrać Klarcheck 24?

- Doświadczenie i znajomość niemieckich przepisów
- Obsługa w języku polskim
- Szybka realizacja spraw
- Jasne zasady i uczciwe ceny
- Indywidualne podejście do każdego klienta

Nie trać czasu na skomplikowane formalności – my zajmiemy się wszystkim za Ciebie!

Westfälische Str. 64, 10709 Berlin
 Tel.: 030 23991885 również WhatsApp
 E-mail: info@klarcheck24.de

Skontaktuj się z nami
 i przekonaj się, jak proste
 mogą być sprawy urzędowe!

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości Sebastian Drag - 21 lat działalności

Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
 www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
 e-mail: sebtermi@gmail.com

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin
 E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de
 E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

RheinLand Versicherungen

Od 1880 roku na rynku niemieckim

Marek Seruga

Doradca ubezpieczeniowy dla klientów polskojęzycznych

Dla Ciebie i Rodziny

- Ubezpieczenie OC (Haftpflicht)
- Ubezpieczenie NNW (Unfall)
- Ubezpieczenia mieszkania i domu
- Ubezpieczenia zdrowotne
- Ubezpieczenia na życie
- Ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Dla Twojego Biznesu

- OC firmy (Betriebshaftpflicht)
- Ubezpieczenie majątku firmowego
- Ochrona prawna (Rechtsschutz)

Dlaczego Nasi Klienci Nas Wybierają?

Indywidualna analiza potrzeb

Dopasowane rozwiązania bez ukrytych kosztów

Profesjonalna obsługa w języku polskim

Bezpłatne porównanie ofert

030 / 516 522 90
 0179 / 702 0572

marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

10243 Berlin – Warschauer Str. 70
 15537 Gosen/Neu Zittau
 Am Müggelpark 25

J.N. Büroservice Berlin

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski Dipl.-Kfm

e-mail: jaroslaw@nowakowski-privat.de
 Tel/Fax.: 030 398 84 670
 Mobil: 0151/ 17890903

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

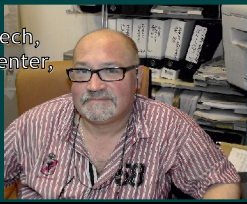
Nieosiągalne umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych
 wypełniania dokumentów
 prowadzenia korespondencji

Godziny otwarcia: 10.00 - 18.00

Tauernallee 63, 12107 Berlin Mariendorf
 E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de

Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

„NASZE POLSKIE BIURO“ rok założenia 2004
GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE
 Serwis biurowy, adres do korespondencji,
 Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech,
 formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter,
 Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań,
 współpraca z niezależnymi biurami księgowymi
 i adwokatami, dostęp do wszelkich formularzy
 urzędowych, przepisów umiynych, Kindergeld,
 pisanie i archiwizacja rachunków
 dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

 Barfusstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
 Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
 naszeplbiuro@onet.pl

**GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ,
 ROZLICZENIA PODATKOWE, SPRAWY URZĘDOWE**
 Oferujemy pomoc przy:
 rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
 (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech)
 ADRES FIRMOWY (Gewerbe)
 prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI
 uzyskaniu FREISTELLUNG i STEUERNUMMER
 dla polskich i niemieckich firm
 sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT
 uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERN GELD, GRUNDSICHERUNG
 ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG

WESOŁOWSKI
 UNTERNEHMENSBERATUNG
 BÜROSERVICE
 Augustastraße 1
 12203 Berlin, Lichterfelde
 +49 (0) 152 553 349 41
 www.polskiserwis.de
 kontakt@polskiserwis.de

**POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM
 [również dla osób bez meldunku]**

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM
 I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO • KOMPLEKSOWO • PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
 tel. +48 717 230 474 PL
 fax: +49 30 657 099 45

info@daniel-kanzlei.de
 www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA
 pn.-czw. 10:00-20:00
 piątek nieczynne

Hertzbergstr.20
 12055 Berlin - Neukölln

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

30-376 KRAKÓW
 ul. Tyniecka 158
 +48 12 283 40 01
 +48 12 283 40 02

GODZINY OTWARCIA
 pn,wt,śr,pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

69-100 SŁUBICE
 Aleja Niepodległości 24B/1
 +48 957 377 535

GODZINY OTWARCIA
 pn,wt,śr,pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

59-900 ZGORZELEC
 ul. Lubańska 10e/8
 +48 756 138 954

GODZINY OTWARCIA
 pn.-pt. 8:00-16:00

71-001 Szczecin
 Gorzowska 66/2
 +48 914040066

GODZINY OTWARCIA
 pn,wt,śr,pt. 8:00-16:00
 czw. 10-18

**Twój Partner od ubezpieczeń,
 inwestycji i emerytury.**

Zapraszamy:

LVM-Versicherungsagentur

Sylvia Grunt-Funke

Weimarer Straße 26, 10625 Berlin

Telefon 030 13886222

Mobil 0177 6057818

info@grunt.lvm.de, grunt.lvm.de

LVM
 VERSICHERUNG

AWT
 Finanz GmbH | Versicherungsagentur Berlin

DEVK

Agencja DEVK Versicherungen

**Ubezpieczenia
 i kredyty
 – po polsku.**

Od 25 lat w Berlinie. Ponad 15 000 klientów.

- **Samochód**
(Kfz)
- **OC prywatne**
(Haftpflicht)
- **Mienie domowe**
(Hausrat)
- **Kredyty hipoteczne
 i ratalne**

Laura Zebun Doradczyni klienta, B.A. Insurance Management

 030 666 43 222

 zebun@awtfinanz.de

 **Manteuffelstr. 14a
 12103 Berlin**

 Kontakt przez WhatsApp

 pon. – czw. 10 – 18 · pt. 10 – 14 · odpowiedź w 24 godziny

**Od ponad 20 lat
 Księgowość, Porady, Kursy,...**
 - organizacja pomieszczeń, adresu,...
 - Arbeitsamt: Einstiegsgeld, Anlage EKS,...
 - sprawy urzędowe, Businessplan,...
 - też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
 Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
 e-mail: koszewski@web.de,
 Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44
**Połączenie: S8- Eichborndamm,
 U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221**

AMP · Assekuranz-Makler-Pool

Niezależny od 1979 ° We współpracy
z Niemieckim Związkiem Pośredników

Składki roczne w przeglądzie

Pojazd	OC.	Pełne ubezpieczenie	Ubezpieczenie częściowe
PKW (n.p. BMW 520d)	260,50 €	172,60 €	146,30 €
Transporter (z.B. VW T6)	334,40 €	217,80 €	174,50 €
LKW (wszystkie typy)			na zapytanie

* Składki roczne netto, w tym pakiet ochronny

* Wydatki na szkody w ciągu ostatnich 3 lat u poprzedniego ubezpieczyciela nie mogą przekraczać 70% wyżej wymienionych składek

* Dalsze rabaty za łączenie polis i inne rodzaje ubezpieczeń na zapytanie

Ubezpieczenie zdrowotne za drogie?

Wiek wstępu	Mężczyzna/ Kobieta składka miesięczna	Udział własny na rok
30	251,00 EUR*	1000 EUR
40	320,11 EUR*	1000 EUR
50	429,11 EUR*	1000 EUR
60	559,86 EUR*	1000 EUR

* Wysoki rabat zdrowotny / dodatkowo możliwe zwroty składek

* Usługi najwyższej jakości

Nasza oferta – rozwiązanie dla Ciebie:

- ✓ Porównanie polis ubezpieczeniowych przez niezależne porównanie rynku. Porównujemy za darmo i bez zobowiązań, a Ty oszczędzasz pieniądze
- ✓ Obniżone ceny i korzystne ramowe umowy
- ✓ Bonus promocyjny i zmienny na wszystkie ubezpieczenia, zarówno dla firm, jak i prywatnie. Na życzenie również u obecnego ubezpieczyciela, bez konieczności zmiany.
- ✓ Rabaty dla dużych firm / zniżki za pakiety

„Nie reprezentujemy banków ani ubezpieczycieli.
Reprezentujemy Ciebie i tylko Twoje interesy!”

Kontakt osobisty.
Żadnej infolinii
obsługiwanej
przez roboty:

03322 400-500

Masz pytania?
Mo–Fr bezpośrednio
osiągalny

lub E-Mail
service@amp-online.de
Telefon 0177 250 12 77

Kontakt po polsku z naszą
panią Janiną 0176 31047104
www.amp-online.de

MILCZENIE OWIEC - Ile kosztuje nasza naiwność?

Wyobraźmy sobie, że kupujemy ubezpieczenie.

Każdy, kto na co dzień ma do czynienia z oceną ryzyka i czyta umowy ubezpieczeniowe wie, że najważniejsze rzeczy zawsze kryją się w zapisach

drobnym drukiem – w wyłączeniach odpowiedzialności, czyli w tym, za co firma nie zamierza zapłacić.

Kiedy z prywatnych polis zaczęto wykluczać powikłania po pewnych preparatach medycznych, traktując je de facto jako eksperyment, system zapalił potężną czerwoną lampkę. Nie powinniśmy jej ignorować. Dyskusja o masowych programach zdrowotnych, za którymi stoją miliardowe zyski gigantów takich jak Pfizer czy Merck, przypomina dziś stąpanie po polu minowym.

Pod gładką powierzchnią telewizyjnych reklam i zapewnień o rygorystycznych testach kryje się skomplikowana prawna machina. Jej głównym celem, jak pokazują fakty, wcale nie jest dobrostan pacjenta, lecz ochrona zysków potężnych korporacji i ukrywanie przed nami niewygodnych statystyk.

Ten ochronny parasol rozłożony nad przemysłem farmaceutycznym ma swoje histo-

ryczne korzenie, ale dziś przybiera wyjątkowo niepokojące formy.

W USA już w 1986 roku ukształtowano prawo w taki sposób, by praktycznie uwolnić producentów od zwykłej odpowiedzialności cywilnej za ciężkie powikłania poszczepienne. **Ustawa NCVIA** (1986 r.) i wyrok Sądu Najwyższego USA **Bruesewitz v. Wyeth** (2011 r.) faktycznie uwolniły gigantów farmaceutycznych tj. (**Pfizer, Merck, Sanofi**) od odpowiedzialności.

Zamiast nich, ewentualne odszkodowania wypłaca specjalny fundusz, na który w ostatecznym rozrachunku paradoksalnie składają się sami obywatele.

Dziś to unikanie odpowiedzialności wchodzi na wyższy poziom i zamienia się w cyniczną manipulację językową. Kiedy opór społeczny rośnie, system często redefiniuje same pojęcia. W wielu szpitalnych formularzach zgody na zabieg, słowo „szczepionka” po cichu zastępuje się pojemnym i niezrozumiałym dla laika określeniem „**leki biogeniczne**”.

Dzięki temu personel medyczny dostaje wolną rękę, by podać iniekcję pacjentowi, który na przykład przebywa pod narkozą – brutalnie łamiąc w ten sposób podstawową zasadę świadomej zgody.

Widzimy to na najniższym szczeblu. W polskich szpitalach na oddziałach noworodkowych rodzicom podsuwa się do podpisu „oświadczenia świadomej odmowy”, które z prawnego punktu widzenia budzą ogromne kontrowersje i wyglądają na próbę wywarcia presji na pacjenta bez podania so-

lidnej podstawy prawnej.

Co więcej, Naczelny Sąd Administracyjny w swojej interpretacji (**sygn. akt II GSK 2569/24**) orzekł w 2025 r., że pisemna zgoda rodzica dotyczy wyłącznie przeprowadzenia badania kwalifikacyjnego, a nie samego aktu wykonania szczepienia obowiązkowego.

Rozdzielanie tych dwóch czynności to czysta kazuistyka prawna, która uderza w fundament świadomej zgody pacjenta.

Innymi słowy, sztuczne oddzielanie badania od samego zaszczepienia to zwykły prawniczy kruczek, który odbiera nam podstawowe prawo do decydowania o własnym ciele.

Tym proceduralnym unikom na całym świecie towarzyszy zorganizowana blokada informacji. W Wielkiej Brytanii tamtejsza agencja zdrowotna **UKHSA** wprost odmówiła opinii publicznej dostępu do szczegółowych statystyk, które zestawiałyby daty przyjęcia preparatów z datami zgonów pacjentów, używając pretekstu walki z „dezinformacją”.

Co więcej, w USA i Wielkiej Brytanii formują się masowe pozwy zbiorowe przeciwko Pfizerowi. Kobiety oskarżają korporację o to, że jej preparat antykoncepcyjny **Depo-Provera** wywołuje zwiększone ryzyko rozwoju guzów mózgu, a pacjentki nie były odpowiednio ostrzegane.

W efekcie odebrano zwykłym ludziom prawo do samodzielnej oceny tego, co naprawdę dzieje się z poziomem umieralności.

Na szczepku europejskim europoslanka **Christine Anderson** konsekwentnie naciska na powołanie komisji śledczej w aferze „Pfizergate”. Skasowane wiadomości SMS pomiędzy szefową Komisji Europejskiej, **Ursulą von der Leyen**, a dyrektorem generalnym Pfizer **Albertem Bourla** – dotyczące gigantycznych kontraktów rządu 35 miliardów euro – to namacalny dowód na to, jak za zamkniętymi drzwiami podejmuje się decyzje rzutujące na zdrowie całego kontynentu.

Co więcej, wszelkie oddolne próby powołania niezależnych komisji śledczych są przez unijny establishment konsekwentnie torpedowane.

Ten mur milczenia jednak pęka, a najmocniejsze ciosy padają w samym sercu amerykańskiego systemu, na oczach całego świata. Przesłuchania przed senackimi komisjami w USA obnażyły patologie, które powinny raz na zawsze pozbawić nas złudzeń co do krystalicznej czystości autorytetów.

Podniesione w Senacie przez **Robertę F. Kennedy'ego Jr.** zeznania odsłoniły praktyki CDC (Centra Kontroli i Zapobiegania Chorobom) z 2002 roku, kiedy to **dr William Thompson** otrzymał od swojego szefa, **Franka DeStefano**, rozkaz fizycznego zniszczenia danych wykazujących powiązanie szczepionki MMR, które wykazywały o 260% wyższe ryzyko autyzmu u czarnoskórych chłopców.

Ujawnione, dzięki działaniom senatora **Rona Johnsona**, przez Senat USA dokumenty w aferze „Pfizer Papers” dowodzą, że władze sanitarne USA już w 2020 roku posiadały dowody na ryzyko zapalenia mięśnia sercowego (zwłaszcza u młodych osób), według których w ciągu pierwszych 30 dni odnotowano niemal 3000 zgonów (46% w ciągu 48 godzin), lecz informacje te zatajono w obawie przed utratą zaufania społecznego do programów medycznych.

Arogancja władz medycznych jest w tej kwestii tak wielka, że były szef FDA (Agencja Żywności i Leków), **Francis Collins**, w 2021 roku skwitował problem ofiar śmiertelnych

stwierdzeniem: „**Ludzie umierają, trudno**”.

Szukającym obrazem upadku zaufania było przesłuchanie kluczowego urzędnika, architekta pandemicznych obostrzeń i lockdownów.

Stojąc przed komisją z przewencyjnym ułaskawieniem w kieszeni, 29 lipca 2026 r. **dr Anthony Fauci**, były dyrektor NIAID (Narodowy Instytut Alergii i Chorób Zakaźnych), powołał się wówczas na 5. poprawkę do konstytucji ponad 100 razy przed senacką Komisją Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Spraw Rządowych.

W obawie przed samooskarżeniem po prostu odmawiał odpowiedzi na elementarne pytania o swoje decyzje.

Na domiar złego, wyciek służbowego maila dyrektora medycznego, **dr. Vinaya Prasad** z FDA, z listopada 2025 roku obnażył potworną prawdę.

Sam urzędnik wprost napisał do pracowników, że preparaty mRNA zabijały wcześniej zdrowe dzieci (7-16 lat). Stwierdził: „**Przerazające jest to, że amerykańskie przepisy (...) mogły skrzywdzić więcej dzieci, niż je uratowaliśmy**”, a aparat państwowy zignorował ten tragiczny bilans zysków i strat.

W świetle tak gigantycznych, ujawnionych afer, narzucanie nam kolejnych masowych programów musi budzić stanowczy opór.

W cieniu batalii covidowych przesuwają się granice innych programów szczepień, w tym przymuszania do przyjmowania preparatów na HPV w Europie, mimo że producent **Gardasilu (Merck)** decyduje się na milionowe ugody w ponad 200 sprawach dotyczących szczepionki przeciw HPV (wyplacając ponad 50 mln dolarów) za powikłania takie jak POTS czy **zespół Guillaina-Barrégo** z ofiarami w Stanach Zjednoczonych.

W Polsce ignoruje się dziś głosy domagające się rzetelnych analiz przed poszerzeniem tego obowiązku, (sprawa z powództwa m.in. **mec. Arkadiusza Teteli**), podczas gdy system prawny szczelnie chroni korporacje.

Przemysł tymczasem w ogóle się nie zatrzymuje. Pociąg z napisem „nowe technologie” pędzi dalej – w Chinach ruszyła właśnie produkcja spersonalizowanych szczepionek onkologicznych projektowanych przez sztuczną inteligencję. Tempo rynkowych wdrożeń jest dziś tak zawrotne, że nikt nawet nie udaje, iż ma czas na tradycyjne, wieloletnie badania bezpieczeństwa.

W czerwcu 2026 r. firma **Likang Life Sciences** w Pekinie uruchomiła pierwszą na świecie linię produkcyjną spersonalizowanej szczepionki onkologicznej (LK101) bazującej na AI i mRNA. Tak dalece posunięta personalizacja sprawia, że długoterminowe, tradycyjne badania bezpieczeństwa przy tak dynamicznie modyfikowanym składzie stają się niemożliwe.

Biorąc pod uwagę głośnie procesy sądowe, chociażby te w Holandii, w których eksperci bez owijania w bawełnę mówią o potężnym zagrożeniu płynącym z najnowszych terapii genowych – obrona prawa do pełnej, jawnej informacji i absolutnej dobrowolności leczenia staje się naszym obowiązkiem.

Właśnie w Holandii bezprecedensowy charakter przybrał proces cywilny przed sądem w **Leeuwarden** (a obecnie w instan-

cjach odwoławczych), wytoczony osobom odpowiedzialnym za zarządzanie pandemią, w którym pozwanym jest m.in. **Bill Gates** i prezes **Pfizera Albert Bourla**. Swoje zeznania przed śmiercią złożył tam ekspert ds. prawa międzynarodowego **dr Francis Boyle**, oskarżający producentów szczepionek z białkim kolca, iż noszą znamiona inżynierii kwalifikującej się do miana broni biologicznej.

Medycyna korporacyjna to gigantyczny, perfekcyjnie naoliwiony biznes. Wiele haśle ze środowisk antyszczepionkowych to niestety preparowane hiperbole lub źle zinterpretowane statystyki, które robią więcej szkody niż pożytku zwolennikom wolności wyboru.

Prawda jest jednak w pełni wystarczająca, aby budzić obawy: od manipulacji danymi na etapie wczesnych badań (jak pokazały tzw. dokumenty Pfizer), przez usuwanie wiadomości SMS przez wysokich urzędników w UE, po próby administracyjnego omijania świadomej zgody.

Niezaprzeczone i fundamentalne prawo do zarządzania własnym organizmem – oparte na absolutnej i wyczerpującej jawności ryzyka – to granica, której nie wolno przekroczyć żadnej regulacji medycznej ani żadnej korporacji. Bez niej stajemy się jedynie „rynkiem zbytu” dla obwarowanych prawnie monopolu.

W systemie, który zyski liczy w miliardach, a ryzykiem obarcza szarego obywatela, nasze własne ciało pozostaje ostatnim bastionem, o którym musimy decydować sami.

- Na tej planecie ja jestem lekarzem, a ty pacjentem
- Doktor-Pacjent. Ciekawe ludzkie rozróżnienie.
- Leczenie Howie'go, Ernie'go czy Marii to moje zadanie.
- Wiec dlaczego wciąż są chorzy ?

/„K-Pax” USA, psych. z 2001 r. w reżyserii Iaina Softleya /

Bartosz Drajling
Finanzdienstleistungen
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445
F: 030 92109905
M: drajling.finanz@web.de

Specjalista Ginekologii i Położnictwa

Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis:

Hermannplatz 5, 10967 Berlin
(Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
Telefon: (030) 691 43 03
Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:

Montag bis Donnerstag
9:00-13:00 und 15:00-18:00
Przyjmujemy też pacjentki
bez karty ubezpieczenia

AGNIESZKA DIAK
psycholog
pedagog resocjalizacyjny

Każda zmiana zaczyna się od rozmowy

+49 178 248 1603
Berlin, Steglitz
Agnieszka Diak - psycholog

FIZJOTERAPIA

- Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
- Fizykoterapia
- Terapia Manualna
- Fizjoterapia uroinekologiczna
- Drenaż limfatyczny
- Masaże
- Terapia stawu skroniowo-żuchwowego

Godz. otwarcia:
Pon - czw: 8:00 - 18:30
Pt: 8:00 - 13:00

mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
Wszystkie kasy chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
Düppelstraße 39
12163 Berlin
U + S Rathaus Steglitz

Tel. 030/797 460 16
info@physiolab-berlin.de
Barrierefreie Praxis

Również wizyty domowe

PSYCHOTERAPIA GESTALT PO POLSKU

Grzegorz Hanke

Gestalttherapeut (HeilprG)
Prenzlauer Berg · Schöneberg · online

TERAPIA INDYWIDUALNA
DLA DOROSŁYCH

+49 152 335 48 747

hanke-gestalttherapie.de

ZDROWIE ZACZYNA SIĘ OD RUCHU – ZADBAJ O SIEBIE Z PHYSIOLIFE

- Masz bóle pleców, karku lub stawów?
- Dochodzisz do siebie po kontuzji lub operacji?
- A może po prostu chcesz poczuć się lepiej i swobodniej w swoim ciele?

Jesteś we właściwym miejscu!

- W **Physiolife** łączymy nowoczesne metody leczenia z indywidualnym podejściem.
- Zespół **wykwalfikowanych fizjoterapeutów** zadba o Ciebie tak, jak sam by chciał być leczony.
- Mówimy w językach: polski, niemiecki, angielski, turecki, arabski, indyjski – czuj się **swobodnie i zrozumiany**

OFERUJEMY:

- Terapia manualna
- Rehabilitacja ortopedyczna i neurologiczna
- Masaż leczniczy i relaksacyjny
- Ćwiczenia indywidualne i terapia bólu
- Nowoczesne urządzenia i przyjazna atmosfera

**Fizjoterapia,
która naprawdę działa.**

Z troską. Z sercem.
Dla Ciebie.

Physiotherapie Physiolife

Münchener Str. 6, 10779 Berlin
Rejestracja: 030 2141820
www.physiolifeberlin.de

Godziny otwarcia:

Poniedziałek & Środa: 8:00 – 16:30
Wtorek & Czwartek: 9:00 – 17:30
Piątek: 8:00 – 12:00

Mówimy po polsku, niemiecku, angielsku, turecku, indyjsku i arabsku.

Nie czekaj, aż ból minie sam – zadbać o siebie już dziś!
Komfort, skuteczność, zaufanie – poczuć różnicę w Physiolife!

Zahnarztpraxis

Dr. Alina Gutsch-Trepka

Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
ECKE HOTEL MÖVENPICK

☎ **030 - 26 39 77 56**

Mo Di Mi Do Fr
12-20 8-14 12-20 12-20 8-14

S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

ZAHNARZTPRAXIS NOWAK

Dr. med. dent. Roxana Nowak
Monika Nowak

www.nowak-zahnarztpraxis.de

Tel. 030 68087813

Implantologia
Periodontologia
Protetyka
Prophylaxe
Licówki
Wybielanie zębów

Mo. - Do. 09.00 - 13.00 Uhr
14.00 - 19.00 Uhr
Fr. 09.00 - 14.00 Uhr

Xantener Str. 22
10707 Berlin
U-Bahnhof Adenauer Platz (U7)

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ

Michał Ruszewski – Tauernallee 42
12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13
www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING

Pon.: 18:30-20:30, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Wt.: 19:00-21:00, Lilienthalstraße 5, 12049 Berlin
Śr.: 19:00-21:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Czw.: 19:00-21:00, Storkower Str. 158, 3 ptr. 10407 Berlin
Pt.: 19:15-21:15, Hessenring 47, 12101 Berlin
Sob.: 17:00-19:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Niedz.: 16:00-18:00, Lipschitzallee 80, 12353 Berlin

Tel.: +49 157 504 759 92
Telefon kontaktowy: +49 221 25 07 94 77

SPECJALISTA CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Uniwersytetu w Lübeck

Dr. med. Jarosław Tribull-Potapczuk

doktor nauk medycznych Uniwersytetu w Köln

Operacje plastyczne twarzy, powiek, nosa, piersi, brzucha i innych części ciała

Koszty podobne do cen w Polsce

Kurfürstendamm 69 (Adenauerplatz), 10707 Berlin
Tel.: 030-32708228 lub 0171-7076462 (tu też po polsku)
E-mail: info@dr-tribull.de, Website: www.dr-tribull.de

Konsultacje w dni powszednie **15:00-19:00**
Koszty porad (i niektórych operacji) pokrywa Krankenkasse

Berlin /Schöneberg

Physiotherapie am Kleistpark

Arnold Paliński

Massagen, Krankengymnastik, Manuelle Therapie, Fangopackungen, Manuelle Lymphdrainage, Elektrotherapie, Ultraschall

Alle Kassen, BG und Privat

Zapraszamy:
Pn - Cz 8 – 18, Pt 8 – 15 (Terminy wyłącznie po telefonicznym uzgodnieniu.)

Langenscheidtstr. 5, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
50m od U-7 Kleistpark

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej SCHWESTER EVA

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin
Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0176 32 998 426
E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

dentess ZAHNÄRZTE

wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 030 881 46 49

www.dentes-zahnaerzte.de praxis@denes-zahnaerzte.de

implantologie implantatprothetik oralchirurgie

aligner endodontie mikroskopendodontie

kinderzahnmedizin prophylaxe bleaching bonding

STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin

am U-Bhf. Kottbusser Tor

Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00

Di, Do: 10:00 - 13:00

14:00 - 18:00

Mi, Fr.: 09:00 - 13:00

und nach Vereinbarung

ZAHNARZTPRAXIS

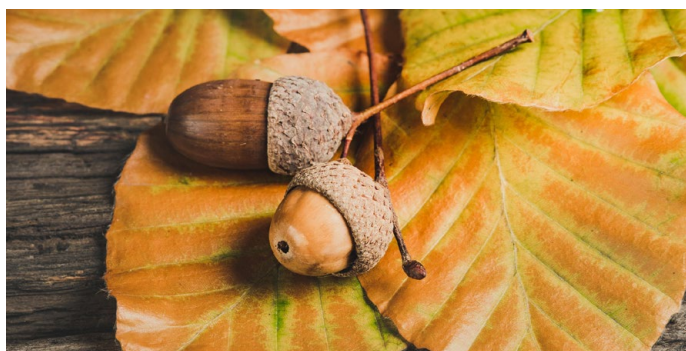
Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
Amalgam-Alternativen
Bleaching
AIR-Flow
Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

030 - 26 12 160 • am S-Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 / Fr 08.00 - 13.00

DENTALart

Piotr Klinciewicz

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17

69-100 Słubice

Tel. (+48) 95 758 21 26

(+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl

www.dentalartslubice.pl

BERLIN SŁUBICE
65 KM!

DOJEDZIESZ DO NAS
W JEDNĄ GODZINĘ!
ZAPRASZAMY!

NOWOCZESNA STOMATOLOGIA - SZCZECIN

RaDent
STOMATOLOGIA
PROTETYKA

Od 15 lat realizujemy leczenie stomatologiczne dla pacjentów ubezpieczonych w niemieckich kasach chorych.

Oszczędność
nawet do 50%*

Dokumentacja zgodna
z niemieckimi standardami

Implanty
ALL on 4 • ALL on 6

Korony porcelanowe
najwyższej jakości

Możliwość leczenia
w znieczuleniu ogólnym

Szybkie terminy leczenia

Pomagamy w uzyskaniu
refundacji z niemieckich
kas chorych.

Zadzwoń i umów konsultację

+48 606 992 580

sywia.cena@ra-dent.com.pl

www.ra-dent.com.pl

ul. Królowej Korony
Polskiej 9/U1
70-485 Szczecin

Betreuung auf Deutsch

* w porównaniu z niemieckimi gabinetami

Zapytaj fizjoterapeutę

Fizjoterapia w rwie kulszowej

Rwa kulszowa może znacząco utrudniać codzienne funkcjonowanie. Ból najczęściej zaczyna się w dolnej części pleców lub w pośladku i promieniuje w dół nogi, niekiedy aż do stopy. Dolegliwościom mogą towarzyszyć mrowienie, drętwienie, a czasami również osłabienie kończyny. Po wcześniejszej diagnostyce lekarskiej odpowiednio dobrana fizjoterapia może być ważnym elementem powrotu do sprawności.

Czym jest rwa kulszowa?

Rwa kulszowa to zespół objawów związanych najczęściej z podrażnieniem lub uciskiem korzeni nerwowych w dolnej części kręgosłupa.

Ból może promieniować od okolicy lędźwiowo-krzyżowej lub pośladka przez tylną albo boczną część uda i podudzia. U części pacjentów sięga również stopy lub palców. Miejsce występowania dolegliwości zależy między innymi od tego, które struktury nerwowe zostały podrażnione.

Oprócz bólu mogą pojawić się także mrowienie, drętwienie, osłabienie nogi lub zmniejszenie siły mięśniowej. Objawy mogą utrudniać chodzenie, siedzenie, wykonywanie pracy zawodowej oraz wielu codziennych czynności.

Rwa kulszowa jest dość częstym problemem. Szacuje się, że w ciągu życia może dotyczyć około 13–40 procent osób.

Co może sprzyjać pojawieniu się dolegliwości?

Na problemy w obrębie dolnego odcinka kręgosłupa może wpływać wiele czynników. Należą do nich między innymi:

- niewystarczająca aktywność fizyczna,
- długotrwałe siedzenie,
- nadmierna masa ciała,
- częste podnoszenie ciężkich przedmiotów,
- przeciążenia związane z pracą,
- wcześniejsze urazy kręgosłupa.

Dolegliwości mogą pojawiać się również u kobiet w okresie ciąży lub po porodzie.

Najpierw lekarz, później fizjoterapia

W Niemczech pacjent z objawami rwy kulszowej zgłasza się najpierw do lekarza. To lekarz przeprowadza diagnostykę, stawia rozpoznanie i decyduje o dalszym postępowaniu.

Jeżeli uzna, że fizjoterapia będzie pomocna, może wystawić **Heilmit-telverordnung**, czyli receptę na fizjoterapię.

W zależności od objawów i przebiegu choroby lekarz może również zdecydować o konieczności wykonania dodatkowych badań, takich jak RTG, tomografia komputerowa czy rezonans magnetyczny.

Co ocenia fizjoterapeuta?

Po postawieniu diagnozy przez lekarza fizjoterapeuta przeprowadza badanie funkcjonalne, które pozwala odpowiednio zaplanować terapię.

Ocenia między innymi:

- postawę ciała i sposób poruszania się,
- ruchomość kręgosłupa i jego poszczególnych segmentów,
- siłę mięśniową,
- odruchy,
- reakcję organizmu na określone ruchy i obciążenia.

Wykonywane mogą być również testy funkcjonalne i neurologiczne, takie jak test Lasègue'a czy test Slump.

Fizjoterapeuta zwraca uwagę nie tylko na lokalizację bólu, ale również na to, w jaki sposób zmienia się on podczas ruchu oraz jak dolegliwości wpływają na codzienne funkcjonowanie pacjenta.

Zakres takiego badania jest oczywiście znacznie szerszy i nie sposób opisać go w jednym artykule. Na podstawie uzyskanych wyników terapeuta dobiera odpowiednie metody pracy oraz indywidualny program ćwiczeń.

Jak wygląda fizjoterapia?

Nie istnieje jedna terapia ani jeden zestaw ćwiczeń odpowiedni dla wszystkich osób z rwą kulszową.

Postępowanie fizjoterapeutyczne może obejmować między innymi terapię manualną, ćwiczenia poprawiające ruchomość kręgosłupa, ćwiczenia wzmacniające mięśnie oraz trening stabilizacji tułowia.

Celem terapii jest nie tylko zmniejszenie bólu, ale przede wszystkim poprawa sprawności oraz umożliwienie pacjentowi bezpiecznego powrotu do codziennych aktywności.

A co z leczeniem farmakologicznym?

Jeżeli ból jest bardzo silny, lekarz może zdecydować o zastosowaniu leczenia farmakologicznego. Jego celem jest przede wszystkim zmniejszenie

szkolenie dolegliwości bólowych oraz umożliwienie pacjentowi stopniowego powrotu do ruchu i rozpoczęcia rehabilitacji.

Rodzaj leków zawsze powinien być dobrany przez lekarza z uwzględnieniem ogólnego stanu zdrowia pacjenta, innych przyjmowanych leków oraz ewentualnych przeciwwskazań.

Trzy proste ćwiczenia

Poniższe ćwiczenia są jedynie przykładami i nie zastępują indywidualnego programu przygotowanego przez fizjoterapeutę.

1. Przyciąganie kolana do klatki piersiowej

Położ się na plecach. Jedną nogę zegnij i delikatnie przyciągnij kolano w kierunku klatki piersiowej. Drugą nogę pozostaw wyprostowaną. Utrzymaj pozycję przez około 30 sekund, a następnie zmień nogę. Powtórz ćwiczenie 2–3 razy na każdą stronę.

2. Naprzemienne unoszenie ręki i nogi

Przyjmij pozycję kłku podpartego. Lekko napnij mięśnie brzucha, a następnie unieś jednocześnie prawą rękę i lewą nogę.

Pozostań przez chwilę w tej pozycji, wróć do pozycji wyjściowej i wykonaj ćwiczenie na drugą stronę.

Staraj się utrzymywać stabilną miednicę i kręgosłup. Dolna część pleców nie powinna nadmiernie zapadać się w dół.

Wykonaj około 8–10 powtórzeń na każdą stronę.

3. Unoszenie miednicy – mostek

Położ się na plecach, zegnij kolana i oprzyj stopy o podłoże.

Napnij mięśnie brzucha i pośladków, a następnie powoli unieś miednicę. Zatrzymaj pozycję na chwilę i spokojnie wróć do pozycji wyjściowej.

Wykonaj około 8–12 powtórzeń.

Ważne: jeżeli podczas ćwiczeń ból wyraźnie się nasila, zaczyna promieniować dalej w kierunku nogi, zwiększa się drętwienie lub pojawia się osłabienie kończyny, ćwiczenie należy przerwać i skonsultować się z lekarzem lub fizjoterapeutą.

Kiedy pilnie zgłosić się do lekarza?

Niektóre objawy wymagają szybkiej konsultacji lekarskiej. Należą do nich przede wszystkim:

- problemy z oddawaniem moczu lub stolca,
- drętwienie lub utrata czucia w okolicy krocza,
- szybko narastające osłabienie nogi lub stopy,
- gwałtownie pogarszające się objawy neurologiczne,
- bardzo silny ból pojawiający się po poważnym urazie.

Do lekarza warto zgłosić się również wtedy, gdy bólowi towarzyszą gorączka, niewyjaśniona utrata masy ciała lub wyjątkowo silny ból występujący w nocy.

Jak zmniejszyć ryzyko nawrotu?

Regularny ruch jest jednym z najważniejszych elementów profilaktyki dolegliwości kręgosłupa.

Warto ograniczać długotrwałe siedzenie, regularnie robić przerwy podczas pracy oraz stopniowo wzmacniać mięśnie i zwiększać poziom codziennej aktywności fizycznej.

Przy podnoszeniu cięższych przedmiotów należy zwracać uwagę na sposób wykonywania ruchu i unikać przeciążania organizmu ponad jego aktualne możliwości.

Rwa kulszowa może przebiegać bardzo różnie, dlatego nie istnieje jedna metoda leczenia odpowiednia dla każdego pacjenta. Właściwa diagnostyka oraz odpowiednio dobrana fizjoterapia mogą pomóc w powrocie do codziennej aktywności, a także ograniczyć ryzyko ponownego wystąpienia dolegliwości.

Institut für Qualität und Wirtschaftlichkeit im Gesundheitswesen (IQWiG), Gesundheitsinformation.de – materiały dotyczące rwy kulszowej i bólu krzyża.

Publikacje naukowe dotyczące rwy kulszowej dostępne w bazie PubMed.

Ewa Majewska
magister fizjoterapii

Właścicielka Physiotherapie Physioliife w Berlinie

Münchener Str. 6, 10779 Berlin
Tel. 030 2141820

Terapeutka manualna • Terapeutka metod Bobath i PNF • Terapeutka drenażu limfatycznego

Źródła wykorzystane przy przygotowaniu artykułu

Wrzosek Z., Bolanowski J. (red.), Podstawy rehabilitacji dla studentów medycyny, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
Kasprzak W., Mańkowska A., Medycyna fizyczna w praktyce klinicznej.
Elias-Jones I., Perry M., Ortopedia i reumatologia. Crash Course.
Dega W., Ortopedia i rehabilitacja. Wybrane zagadnienia z zakresu chorób i urazów narządu ruchu dla studentów i lekarzy.
Cyriax J., Ilustrowany podręcznik medycyny ortopedycznej (Illustrated Manual of Orthopaedic Medicine), DB Publishing, 2009.
National Institute for Health and Care Excellence (NICE), Low back pain and sciatica in over 16s: assessment and management (NG59).

AfD i Rosja. Niewidzialny sojusz?

Lukasz Grajewski

AfD jest dziś jedną z najważniejszych sił politycznych w Niemczech. Skąd bierze się jej popularność? Jaką rolę odgrywa w jej strategii Rosja? Kim są jej wyborcy i dlaczego partia skutecznie dociera do środowisk migracyjnych? O kulisy działalności AfD opowiada Łukasz Grajewski, dziennikarz i autor książki „Alternatywa dla Niemiec czy zagrożenie dla świata? Kulisy marszu AfD po władzę”. Rozmawia Tomasz Kycia.

Uwaga redakcji: Rozmowa została przeprowadzona po wyborach landowych w Saksonii-Anhalt, a przed wyborami do parlamentu Berlina i Meklemburgii-Pomorza Przedniego.

TK: Przez lata śledził pan rozwój AfD, rozmawiał z politykami partii i jej wyborcami. Jaki obraz tej formacji wyłania się po zakończeniu pracy nad książką?

ŁG: To przede wszystkim partia bardzo profesjonalna i konsekwentnie nastawiona na zdobycie władzy. Nie jest już ugrupowaniem protestu działającym na marginesie polityki. Stała się trwałym elementem niemieckiego krajobrazu politycznego i realnym uczestnikiem walki o władzę. Jednocześnie proponuje wizję Niemiec zasadniczo różną od tej, która dominowała w tym kraju po II wojnie światowej.

TK: AfD jest przyczyną kryzysów w Niemczech czy raczej ich skutkiem?

ŁG: Raczej skutkiem. Historia tej partii jest jednocześnie historią kolejnych kryzysów, które dotknęły Niemcy: kryzysu euro, kryzysu migracyjnego, pandemii czy wojny w Ukrainie. AfD rosła w siłę wtedy, gdy znacząca część społeczeństwa uznawała, że tradycyjne partie nie radzą sobie z odpowiedziami na te wyzwania.

Rosja od początku była ważnym kierunkiem

TK: W książce bardzo dużo miejsca poświęca pan związkom AfD z Rosją.

ŁG: Bo są one fundamentalne dla zrozumienia tej partii. Od początku jej politycy nie szukali kontaktów z rosyjską opozycją, środowiskami demokratycznymi czy organizacjami praw człowieka. Szukali ludzi Kremla i ludzi Putina. Bardzo zależało mi na pokazaniu tego na podstawie dokumentów, relacji i materiałów źródłowych.

AfD konsekwentnie opowiada się za odbudową bliskich relacji z Rosją. W programie i wypowiedziach jej polityków powraca przekonanie, że Niemcy powinny wrócić do współpracy gospodarczej z Moskwą, również w sektorze energetycznym.

TK: W Niemczech często słyszy się, że AfD jest partią prorosyjską. To trafne określenie?

ŁG: Tak. Po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę wszystkie duże partie niemieckie, nawet jeśli wcześniej prowadziły wobec Moskwy bardziej ugodową politykę, dokonały pewnej korekty. AfD pozostała właściwie jedynym dużym ugrupowaniem konsekwentnie nawołującym do odbudowy bliskich relacji z Rosją.

Kto głosuje na AfD?

TK: Kim są wyborcy tej partii?

ŁG: W dużym uproszczeniu można wskazać dwie grupy. Pierwsza to dawni wyborcy CDU i innych partii centrowprawicowych, którzy uznali, że niemiecka polityka przesunęła się zbyt mocno w lewo. Druga to wyborcy radykalni, którzy wcześniej znajdowali się na marginesie życia politycznego. AfD połączyła oba te środowiska.

TK: Interesujące jest również poparcie części migrantów dla AfD.

ŁG: AfD bardzo dobrze zrozumiała, że można budować polityczny przekaz w oparciu o podział między tak zwaną starą i nową migracją. Stara migracja, czyli między innymi Polacy, Rosjanie czy Turcy, którzy przyjechali do Niemiec kilkadziesiąt lat temu, często słyszy od AfD: „Wy ciężko pracowaliście na swoją pozycję, a nowi migranci otrzymują pomoc bez wysiłku”. To narracja, która trafia do części wyborców.

TK: Czy AfD jest partią antypolską?

ŁG: Nie używałbym takiego określenia. Powiedziałbym raczej, że jest partią prorosyjską, a to z polskiej perspektywy rodzi poważne pytania i obawy. Nie odnoszę jednak wrażenia, że Polska znajduje się dziś w centrum zainteresowania AfD. To partia skoncentrowana przede wszystkim na niemieckiej polityce wewnętrznej.

AfD i media społecznościowe

TK: Jednym z największych atutów AfD wydają się media społecznościowe.

ŁG: Zdecydowanie. To właśnie tam partia zbudowała ogromną przewagę nad konkurentami. Gdy tradycyjne media podchodziły do niej z dystansem, AfD inwestowała w nowe kanały komunikacji, współpracowała z influencerami, streamerami i twórcami internetowymi. Dziś jest pod tym względem jedną z najlepiej zorganizowanych partii w Niemczech.

TK: Dlaczego ten model działa?

ŁG: Bo jest oparty na emocjach. W mediach społecznościowych najlepiej sprzedają się treści wzbudzające silne reakcje: oburzenie, strach, złość czy poczucie zagrożenia. AfD bardzo skutecznie nauczyła się wykorzystywać ten mechanizm.

TK: W książce pisze pan o „kłamstwie performatywnym”.

ŁG: To sytuacja, w której polityk niekoniecznie chce przekazać prawdziwą informację. Chodzi raczej o wywołanie określonej emocji. Jeśli przekaz działa na odbiorców, jego zgodność z faktami schodzi na dalszy plan. To zjawisko nie dotyczy wyłącznie AfD, ale ta partia wykorzystuje je wyjątkowo skutecznie.

Migracja i reemigracja

TK: Jednym z najgłośniejszych tematów związanych z AfD pozostaje kwestia reemigracji.

ŁG: Dyskusja wokół tego pojęcia pokazała, że w partii funkcjonują różne nurty. Część polityków mówi wyłącznie o deportacji osób przebywających w Niemczech nielegalnie. Inni idą znacznie dalej i proponują rozwiązania uderzające również w osoby z obywatelstwem niemieckim, ale migracyjnym pochodzeniem.

To właśnie ten drugi kierunek wywołał ogromne kontrowersje i masowe protesty w całych Niemczech.

TK: Czy takie pomysły są realne do wdrożenia?

ŁG: Niemiecki system prawny zawiera wiele zabezpieczeń. Między innymi politycznymi hasłami a ich rzeczywistą realizacją istnieje ogromna różnica. Nie zmienia to jednak faktu, że sama obecność takich postulatów przesuwająca granice debaty publicznej.

Niemiecka demokracja przed wyzwaniem

TK: W Niemczech trwa dyskusja, jak reagować na rosnącą siłę AfD.

ŁG: I to jest prawdziwy dylemat. Część społeczeństwa uważa, że izolowanie AfD tylko wzmocni narrację o politycznym wykluczeniu. Inni są przekonani, że współpraca z tą partią oznaczałaby przekroczenie granicy, której niemiecka demokracja nie powinna przekraczać.

To pytanie pozostaje otwarte.

TK: AfD jest dziś największym wyzwaniem dla niemieckiego systemu politycznego?

ŁG: Z pewnością jednym z największych. Niezależnie od tego, jak ocenia się tę partię, nie można już traktować jej jako politycznego marginesu. To ugrupowanie, które zdobyło trwałe miejsce w niemieckiej polityce i które będzie wpływać na debatę publiczną jeszcze przez wiele lat.

Gabriela Moyseowicz. Życie zapisane w dźwiękach

Na fortepianie gra od trzeciego roku życia. Uznawana za cudowne dziecko, już jako nastolatka komponowała rozbudowane utwory. Od ponad pięćdziesięciu lat mieszka w Berlinie, dokąd wyjechała z Polski w latach 70. W rozmowie z Adamem Gusowskim pianistka i kompozytorka Gabriela Moyseowicz opowiada o muzyce,

Gabriela Moyseowicz i Adam Gusowski

emigracji, artystycznej niezależności i życiu podporządkowanym dźwiękom.

AG: Muzykiem została pani podobno już jako trzylatka. To wspomnienie czy rodzinna legenda?

GM: To wspomnienie. Od najmłodszych lat improwizowałam przy fortepianie. Pamiętam nawet rudego kota z Gdańska, którego kiedyś przyniosłam specjalnie na pierwsze piętro, żeby zagrać mu koncert. Niestety, uciekł po kilku taktach. Ale właśnie takie sytuacje sprawiły, że ludzie zaczęli mówić mojej mamie, że trzeba coś zrobić z tym dzieckiem, bo ledwo dosięga klawiatury, a już gra.

Później okazało się, że rzeczywiście nie był to chwilowy kaprys. Muzyka została ze mną na całe życie.

Berlin miał być nowym początkiem

AG: Urodziła się pani we Lwowie, mieszkała w Gdańsku, Gliwiczach i Krakowie. Dziś od ponad pół wieku żyje pani w Berlinie. Jak wspomina pani wyjazd do Niemiec?

GM: Jeśli chodzi o muzykę, wyjazd nie spełnił moich oczekiwań. Wydawało mi się, że zmiana kraju otworzy nowe możliwości. Tak się nie stało.

Natomiast prywatnie miałam wiele szczęścia. Spotkałam ludzi, którzy mi pomagali. Kiedy przyjechałam do Berlina Zachodniego, nie znałam języka, nie miałam kontaktów ani planu kariery. Pracowałam w kościele, udzielałam lekcji, zarabiałam niewiele. Szukałam możliwości wszędzie: w wydawnictwach, radiu, instytucjach kultury.

Czasem trafiałam na ludzi nieuprzejmych, czasem na takich, którzy wyciągali pomocną dłoń. Dzięki nim przetrwałam najtrudniejszy okres.

AG: Dlaczego właściwie nie wróciła pani do Polski?

GM: To, że zostałam w Niemczech, wynikało przede wszystkim z doświadczeń, które miałam w Polsce.

Pracowałam między innymi w technikum hutniczym i zasadniczej szkole zawodowej. Kiedy otrzymałam możliwość wyjazdu, wszyscy zakładali, że wrócę. Sama też tak myślałam. Potem wydarzenia potoczyły się jednak inaczej.

W Berlinie otrzymałam azyl. Nie było łatwo. Nie znałam języka, żyłam w niepewności. Ale z czasem zaczęłam budować swoje życie od nowa.

Muzyka nie musi być łatwa

AG: W swojej twórczości konsekwentnie pozostaje pani wierna muzyce atonalnej, choć nie należy ona do repertuaru łatwego dla słuchaczy.

GM: Moja muzyka jest trudna. Trzeba jej dać czas. Niektórych utworów nie da się naprawdę poznać po jednokrotnym wysłuchaniu.

Najbardziej irytuje mnie przekonanie, że muzyka współczesna powstała w oderwaniu od tradycji. To nieprawda. Muzyka, którą tworzę, wyrosła z muzyki tonalnej. Jest jej dalszym ciągiem.

Proszę spojrzeć na Chopina. Dziś jest uwielbiany, ale jego dysonanse również budziły sprzeciw. W swoim czasie wielu uważało jego muzykę za niezrozumiałą. Rozwój sztuki zawsze budzi opór.

Mam też poczucie, że współcześnie ludzie coraz rzadziej chcą poświęcać czas wymagającej muzyce. Po pracy wolą włączyć coś łatwiejszego w odbiorze. Rozumiem to, ale kultura rozwija się właśnie dzięki temu, że czasem podejmujemy wysiłek spotkania z czymś trudnym.

AG: Nigdy nie miała pani wątpliwości co do obranej drogi?

GM: Oczywiście, że miałam. Każdy je ma.

Ale zawsze miałam przekonanie, że moja muzyka ma wartość. Inaczej nie mogłabym komponować.

Żartuję czasem, że były tylko dwie osoby, które naprawdę kochały moją muzykę: moja mama i ja. To oczywiście pół żartem, pół serio, ale jest w tym trochę prawdy.

Intuicja zamiast planu

AG: Pani kompozycje uchodzą za bardzo skomplikowane. Grała je pani z pamięci.

GM: To wielu osobom wydawało się niewiarygodne. Pamiętam koncert w Koszalinie, gdzie nie mogli uwierzyć, że można zagrać z pamięci sonatę, którą trudno nawet odczytać z nut.

A ja zawsze tak robiłam. Nigdy nie występowałam z własnymi utworami, mając nuty przed sobą.

AG: Jak powstaje pani muzyka?

GM: Przez intuicję.

Nie potrafię uisnąć o czwartej po południu i powiedzieć sobie: teraz będę komponować. Nic z tego nie wyjdzie.

Najpierw pojawia się motyw, jakiś impuls. Potem kolejny. Zaczyna się proces, który czasem trwa miesiącami albo latami. Kompozycja rozwija się stopniowo.

Mam poczucie, że przez całe życie jakaś dziwna siła zmuszała mnie do pisania. Nigdy nie byłam kompozytorką pracującą na zamówienie. Większość utworów powstała dlatego, że po prostu musiała powstać.

Cena niezależności

AG: Jednym z najważniejszych utworów w pani dorobku jest „Dies Irae”.

GM: Napisałam go w 1963 roku. Przez siedem lat leżał w szufladzie. Dopiero później wykonano go w Bydgoszczy.

Pamiętam ten koncert do dziś. Publiczność przyjęła utwór entuzjastycznie. Później był kolejny sukces w Toruniu. Wydawało się, że wszystko zaczyna się układać.

Próbowałam zgłosić „Dies Irae” na „Warszawską Jesień”, ale spotkałam się z odmową. Wdałam się wtedy w konflikt z władzami Związku Kompozytorów Polskich. To była decyzja zgodna z moimi przekonaniami, ale miała swoje konsekwencje.

Patrząc z perspektywy czasu, myślę, że właśnie wtedy moja kariera potoczyła się inaczej, niż mogła.

AG: Cena niezależności była wysoka?

GM: Tak.

W PRL-u wielokrotnie sugerowano mi, że życie byłoby łatwiejsze, gdybym poszła na kompromisy polityczne. Pojawiały się propozycje pracy, mieszkania, stabilizacji.

Nigdy się na to nie zgodziłam.

Nie twierdzą, że było mi przez to łatwiej. Ale przynajmniej mogłam patrzeć na siebie bez wstydu.

Polska pozostała w muzyce

AG: Czuje się pani bardziej Polką czy Berlinianką?

GM: Polką.

Mieszkam w Niemczech od ponad pięćdziesięciu lat, ale nigdy nie przestałam być polską kompozytorką. Tutaj zawsze będę w pewnym sensie gościem.

Moja mama powtarzała: „Prawdziwi patrioci żyją we własnym kraju”. To zdanie długo za mną chodziło.

Polska pozostała w mojej muzyce. Szczególnie Lwów. Napisałam symfonię „Leopolis”, która jest hołdem dla miasta mojego dzieciństwa i rodzinnej pamięci.

Muzyka nigdy nie milknie

AG: Czy muzyka nadal nieustannie pani towarzyszy?

GM: Nieustannie.

W mojej głowie niemal cały czas coś brzmi. Mogę sobie przypomnieć cały koncert fortepianowy f-moll Chopina albo własne kompozycje. Czasem jest to wręcz męczące, bo nigdy nie ma całkowitej ciszy.

Ale właśnie z tych dźwięków rodzą się później nowe pomysły. Dla mnie muzyka jest kolorem. Są w niej różne barwy, emocje, nastroje. To z nich buduję swoje utwory.

AG: Gdyby mogła pani ocalić tylko jedną własną kompozycję, którą by pani wybrała?

GM: Dla siebie wybrałabym „Symfonię Leopolis”.

Ale gdybym miała wybrać utwór dla mojej mamy, byłaby to „Missa alla Polonia”.

Mama zawsze powtarzała: „Pisz tonalnie, bo ci idioci nie rozumieją twojej muzyki”. Miała niezwykle poczucie humoru.

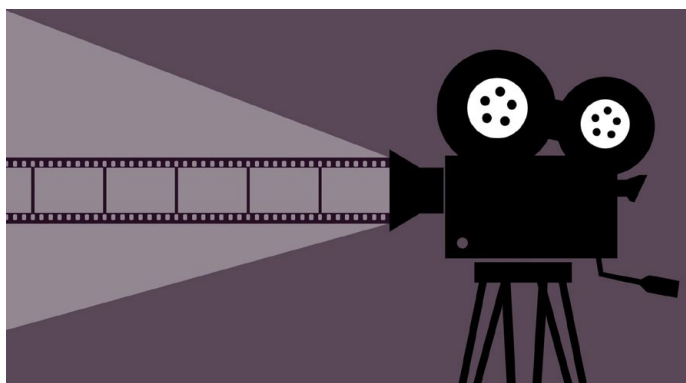
I wie pan co? Być może do dziś najwspanialszymi słuchaczkami mojej muzyki pozostajemy właśnie my dwie.

**Podcasty COSMO
po polsku!**

Jak kręcimy, tak nas widzą. O filmowym wrześniu pod znakiem polskiego kina.

We wrześniu berlińskie kina zaserwowały widzom polskość w każdej odśłonie – od czerni i bieli po pełny kolor. Retrospektywy i konkurs filmPOLSKA pozwalały zerknąć w przeszłość i poznać nowe polskie kino, a „Ojczyzna” Pawła Pawlikowskiego, która kilka dni wcześniej weszła do niemieckiej dystrybucji, dorzucała do tego zestawu spojrzenie z zewnątrz. Kto podążył tym tropem, przeszedł przyspieszony kurs historii i wiedzy o społeczeństwie – a przy okazji niezłe ćwiczenie z krytycznego myślenia.

Ojczyzna”: koniec trylogii, początek sporu

O „Ojczyźnie” w Polsce głośno już było. Film zamyka nieformalną, czarno-białą trylogię Pawlikowskiego, którą otworzyła nagrodzona Oscarem „Ida” (2013), a rozwinęła doceniona w Cannes „Zimna wojna” (2018). O ile jednak tamte dwa filmy opowiadały o Polsce – o klasztornej sierocie odkrywającej żydowskie korzenie i o miłości rozrywanej przez żelazną kurtynę – o tyle „Ojczyzna” po raz pierwszy przenosi tę samą wrażliwość artystyczną reżysera na grunt niemiecki. Rzecz dzieje się w 1949 roku: noblista Tomasz Mann wraz z córką Eriką, dawną korespondentką wojenną, jedzie czarnym buickiem przez rozbitą kraj – od kontrolowanego przez Amerykanów Frankfurtu po sowiecki Weimar, gdzie ma świętować dwusetną rocznicę urodzin Goethego. W tle: podział Niemiec na dwie strefy wpływów, poczucie wstydu i wygnania, pytanie, czym w ogóle jest dziś „ojczyzna” dla kogoś, kto swój kraj musiał zostawić.

Film miał premierę w konkursie głównym 79. MFF w Cannes, gdzie Pawlikowski otrzymał nagrodę za najlepszą reżyserię – drugą w karierze po tej za „Zimną wojnę” w 2018 roku. Międzynarodowa krytyka przyjęła „Ojczyznę” entuzjastycznie: „The Guardian” dał pięć gwiazdek na pięć, nazywając film „niezwykle elegancką, wyważoną historyczną winietą”, podobnie ocenił go „The Times”, a „Deadline” pisał wprost o „mistrzowskiej klasie w dyscyplinie artystycznej”. W Niemczech, gdzie film otworzył czerwcowy Filmfest München, a we wrześniu wszedł do regularnej dystrybucji (Neue Visionen – ten sam dystrybutor, który przywiózł do Berlina „Chopina” na otwarcie filmPOLSKA), przyjęcie było ciepłe, choć bardziej stonowane: recenzenci chwalili zdjęcia Łukasza Żala i aktorstwo Sandry Hüller i Hansa Zischlera, zwracając jednak uwagę, że reżyser „robi tym razem o numer mniejszy” obraz niż w „Idzie”.

W Polsce przyjęcie „Ojczyzny” było podzielone jak kraj w trakcie wyborów – część krytyków mówiła wprost o „składance największych przebojów” Pawlikowskiego. Pojawiły się recenzje, w których krytycy pisali o wtórności wobec „Idy” i „Zimnej wojny” – ten sam format 4:3, ta sama czerń i biel, nawet ten sam typ samochodu w kadrze – oraz o „pustej elegancji”, chłodnej formie bez emocjonalnego rdzenia.

Co ciekawe, ten spór o „Ojczyznę” – arcydzieło czy powtórka z rozrywki – sam w sobie jest częścią odpowiedzi na pytanie, czym dziś jest polskie kino w oczach świata. Pawlikowski, wcześniej portretujący traumy Polski, tym razem użył swojego chłodnego, kontemplacyjnego stylu opowieści o niemieckiej pamięci – i to właśnie ten gest, polski reżyser i polski operator patrzący na Niemcy z zewnątrz, a jednocześnie od środka, nadał berlińskiej premierze dodatkowy ciężar.

Kino po sąsiedzku: jaki obraz Polski pokazała filmPOLSKA

Na tym tle program filmPOLSKA wypadł niemal jak kontrapunkt. Zamiast jednego wielkiego, eksportowego gestu – kilkanaście filmów, które razem składają się na znacznie bardziej wielogłosowy, niewygodny obraz kraju. I to jest chyba najważniejsza obserwacja tego wydania: polskie kino, które ogląda dziś Berlin, coraz rzadziej opowiada o Polsce jako o ofierze historii, a coraz częściej – o Polsce, która zmagając się sama ze sobą, tu i teraz.

Widac to w sekcji konkursowej, gdzie młodzi twórcy sięgają po tematy, które jeszcze dekadę temu rzadko trafiały na duży ekran. „Dziecko z pyłu” Weroniki Mliczewskiej to dokument o Wietnamczyku odkrywającym swoją amerykańską rodzinę – kino o tożsamości rozproszonej między kontynentami, w którym Polska pojawia się tylko jako punkt odniesienia, a nie temat główny. „Silver” Natalii Koniarz przygląda się bolesnym skutkom globalnej gospodarki w boliwijskim Potosi. To sygnał, że młode polskie kino dokumentalne coraz odważniej wychodzi poza granice kraju, zachowując przy tym bardzo osobisty sposób patrzenia.

Tam, gdzie kamera zostaje w Polsce, obraz bywa za to surowy. „Dom” Wojciecha Smarzowskiego, pokazany w sekcji „Sytuacje ekstremalne”, to mroczny portret przemocy domowej – reżyser, który od lat nie oszczędza polskiej prowincji, ponownie odmawia łatwych pocieszeń. „Brat” Macieja Sobieszczańskiego pokazuje biedę i desperację młodego sportowca, a „Ministranci” Piotra Domalewskiego – czwórkę nastolatków, którzy na własną rękę wymierzają sprawiedliwość, bo nie ufają dorosłym instytucjom. To nie jest kino martyrologii – to kino nieufności wobec systemu, patrzące na współczesną Polskę bez sentymentu, ale i bez cynizmu.

Ciekawym uzupełnieniem była sekcja „Dwa serca. Berlin – Warszawa”, przygotowana z okazji 35-lecia partnerstwa obu stolic. Trzy filmy fabularne – „Erupcja” Pete’a Oha, „Powiedz mi, co czujesz” Łukasza Rondudy i zmysłowe „Photosensitive” Tadeusza Śliwy – pokazały Warszawę nie jako scenerię historii, lecz jako żywcem, współczesne miasto relacji i codziennych dramatów miłosnych. To istotna zmiana optyki: przez dekady polskie kino eksportowe kojarzyło się w Niemczech przede wszystkim z wojną, Zagładą i komunizmem. „Powiedz mi, co czujesz” opowiada po prostu o dwojgu artystach, którzy nie potrafią się porozumieć – i to właśnie ten rodzaj uniwersalnej, pozahistorycznej opowieści najsilniej rezonował z berlińską publicznością, sądząc po dyskusjach po pokazach.

Sekcja ta nie była zresztą odosobnionym gestem – wpisywała się w szerszy program obchodów pod hasłem „Bliżej niż myślisz. Näher als du denkst”, prowadzony przez cały wrzesień na stronie berlinwarszawa.eu z okazji 35-lecia miejskiego partnerstwa i Traktatu o dobrym sąsiedztwie. W ramach tego wspólnego kalendarza w Czerwonym Ratuszu otwarto wystawę poświęconą Powstaniu Warszawskiemu 1944, a niemiecka premiera „Chopina” z udziałem reżysera Michała Kwiecińskiego oraz specjalny pokaz z udziałem Volkera Schlöndorffa formalnie figurowały jednocześnie w kalendarzu filmPOLSKA i w programie jubileuszowym. Do tego doszedł „Kulturzug” – między wrześniem a listopadem kursowało między Berlinem, Poznaniem a Warszawą osiem specjalnych pociągów EC, a przy okazji tych przejazdów odbyło się łącznie 32 wydarzeń: czytań, koncertów, wystaw i warsztatów dla młodzieży. Filmowy wątek tego projektu był skromny objęciowo, ale znaczący symbolicznie – przypominał, że polsko-niemiecki dialog na ekranie miał w tym roku wyjątkowo mocne, oficjalne dyplomatyczne oparcie.

Wajda jako korekta: historia widziana od środka

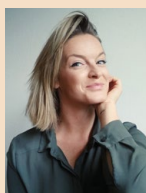
Jedynym miejscem, w którym festiwal świadomie wracał do wielkiej historii, była retrospektywa „Mr. X”, poświęcona Andrzejowi Wajdzie. Ale i tu obraz był daleki od pomnikowego. „Przesłuchanie” Ryszarda Bugajskiego to brutalny rozrachunek ze stalinizmem, który w swoim czasie doprowadził do zakazu dystrybucji filmu i likwidacji zespołu filmowego „X”. „Diabeł” Andrzeja Żuławskiego to gorączkowy, niepokojący seans, daleki od podręcznikowej narracji o polskim bohaterstwie. Zestawiona razem, ta retrospektywa przypominała, że polskie kino od dekad rozliczało własną historię znacznie ostrzej, niż robi to dziś niejeden zachodni film o przeszłości – w tym, ku zaskoczeniu części widzów, także „Ojczyzna”.

I tu domyka się to zestawienie. Pawlikowski, opowiadając o niemieckiej pamięci, sięga po elegancką, wyciszoną formę – widz ogląda historię z bezpiecznego dystansu eleganckiego kadru. Wajda, Bugajski czy Żuławski, opowiadając o polskiej pamięci dekady wcześniej, robili to z furją i bez znieczulenia. Można było więc w tym samym mieście, tego samego września, zobaczyć dwa zupełnie różne temperamenty polskiego kina historycznego – i to właśnie to zestawienie, a nie sam kalendarz pokazów, było najciekawszym doświadczeniem tegorocznej edycji.

Jeśli mielibyście nadrobić tylko trzy tytuły z tego wrześniowego maratonu filmowego, poleciałabym „Dziecko z pyłu” jako przykład tego, dokąd zmierza dziś młode polskie kino dokumentalne, „Prze-słuchanie” jako przypomnienie, jak wyglądało polskie kino rozliczeniowe, zanim rozliczanie historii stało się w Europie modne – i „Oj-czyznę”, choćby po to, żeby samemu ocenić, po której stronie tego sporu chcecie stanąć. Długie wieczory nadchodzą nieubłagane, więc warto mieć gotową listę pod ręką, by nie skończyć na ogląda-

niu miłkiej papki, którą serwują nam algorytmy wybranych platform streamingowych. Polskie kino potrafi być dobre i zmuszać do myślenia. Polskie kino prezentowane w Berlinie potrafi nabrać dodatkowej głębi i odkryć w tym, co dobrze znane, zupełnie nowe znaczenia.

Anna Burek

FELIETON

Pojechałam w ostatni weekend września przewietrzyć trochę głowę. Ciągnęło mnie wszędzie na raz, do kilku miejsc jednocześnie. Zła byłam na siebie, że nawet z zaplanowaniem relaksu w dowolnym miejscu, które lubię, mam problem. Bo ja tych miejsc mam kilka, z każdego wzięłam coś dla siebie, w każdym zostawiłam kawałek siebie. Każde z nich jest dla mnie ważne, każde kocham, żadne nie jest w zasięgu Deutschland Ticket. A odwiedzając jedno, mam wrażenie, że zdradzam drugie. Kocham je wszystkie, choć żadne nie jestem Berlinem. Mieszkam w Berlinie, choć nie jest jednym z tych, do których wzdycham.

Kocham Londyn, gdzie kiedyś mieszkałam, zostać nigdy na dłużej nie chciałam, a teraz za każdym razem wracam tam, jak do utraconego domu, którym przecież nigdy tak naprawdę dla mnie nie był. Z każdym kęsem flapjacka wyobrażam sobie, kim byłabym, gdybym została tu te 10 lat temu. Każdy łyk herbaty z mlekiem przypomina mi jednak chłodne i wietrzne wieczory, które spędzałam w domu w centrum Clapham South. Czytanie książek w przed-szkolnym ogrodzie zimowym, z widokiem na mały ogród, który regularnie odwiedzały wielkie, szare lisy. Nie miałam internetu, na śniadanie jadłam owsiankę z owocami z ogrodu lub smażyłam sobie jajko sadzone na maleńkiej patelni idealnej dla singla, wieczorami robiłam wolontariat w sklepie z używanymi książkami. Kupowałam kolorowe płaszcze, trenowałam marszobiegi jako element mający pozwolić mi na wtopienie się w lokalną społeczność i nie-obecne spojrzenie, które pozwalało mi wybiórczo traktować small talki, w języku, który przecież znałam, ale brzmiał obco. W Londynie kochałam wszystko. A potem okazało się, że od ciągłego pędu dostaję zadyszki. Berlin żyje wolniej.

Berlin jest też brzydki. Po prostu brzydki. I owszem, można widzieć w tym urok, można doszukiwać się magii nieoczywistości. Można siłić się na szukanie wyjątkowości. Teraz to widzę, dziesięć lat temu jednak Berlin był dla mnie wyjątkowo... brzydki. I tyle. Spakowałam się więc i wyjechałam do miejsca, które w Europie z brzydota są pewno się nie kojarzy. Paryż puszczał do mnie oczka mi-

gającą w nocy wieżę Eiffla. Piłam najmniejsze i najdroższe kawy Europy, jadłam makaroniki z McDonalds, bo na te z Ladurée nie było mnie stać, paliłam za dużo papierosów, piłam za dużo wina, dostałam nietolerancji na gluten po diecie składającej się w głównej mierze z pain au chocolate i bagietek. Zjadłam zęby na paryskim metrze i kilogramy czerwonej szminki na randkach z Francuzami. Nigdy wcześniej ani później nie czułam się tak mała tylko dlatego, że nie jestem „stad”. Nigdy tak często nie czułam się wielka, bo okazało się, że Francuzi wyjątkowo lubią petit, jedzą wszyscy o tej samej porze, używają tych samych perfum i w tym samym miejscu kupują wyjątkowe perełki vintage. Więcej należy i trzeba niż właściwie można, a brzydota jest akceptowalna tylko wtedy, gdy intencjonalna. Szybko i niespodziewanie zatęskniłam za tym, co zwyczajnie brzydkie. Berlin celebrytuje zwyczajność.

Próbowałam żyć zwyczajnie przez rok w miejscu, które miłoś ma w nazwie. Wyjazd do Lublany był dla mnie pierwszym doświadczeniem życia poza Polską. Miałam pewność, że zmienię moje życie, ale nie miałam pojęcia, że tak bardzo. Miał być przygodą i sposobem na urozmaicenie sobie filologicznych studiów, stał się oknem na świat, które generowało taki przeciąg, że do dziś nie udało mi się go zamknąć. Wyjeżdżając z miejsca, gdzie niejednemu psu na imię Burek, trafiłam do miejsca, gdzie na widok mojego nazwiska zbiegali się z żartami żandarmi na granicy, właściciele restauracji dawali mi darmowe posiłki. Z nazwiska, które w miejscowości urodzenia trochę mi ciążyło, w Słowenii zrobiono dowcip, a ja nauczyłam się śmiać z siebie i budować swoją tożsamość w oparciu o własne doświadczenia a nie mitologizowaną legacy. Okazało się jednak, że śmiech w moich ukochanym kraju jest odpowiedzią na większość problemów, a poczucie humoru nie jest cechą wrodzoną, ale reakcją wyćwiczoną jako sposób radzenia sobie z mało zabawną rzeczywistością. Berliner Schnauze jest jednak wyborem.

Tęsknię za moimi ukochanymi miejscami, nie będąc w stanie wybrać, które z nich jest moim ulubionym. Kocham je wszystkie nad życie. Życie, które spędzam w miejscu, które wygrało konkurs na wyjątkowość swoim... brakiem wyjątkowości. Mam wrażenie, że ta cecha coraz bardziej będzie w cenie.

Anna Burek

KURS NOWE ŻYCIE

27-29
LISTOPADA
2026

Informacje i zapisy na stronach:
<https://se.pmk.berlin>
<https://www.facebook.com/sneberlin>

Matrymonialne / Towarzyskie

Może fajny facet lat 60, pozna fajną Panią o tych samych zamiarach. Tel.: 030 43776396 lub 0176 60372115

Polnisches Bistro und Lebensmittel

Polskie Bistro w Berlinie – Twój Partner na Każdą Okazję!

Planujesz przyjęcie, spotkanie firmowe lub rodzinną uroczystość? Zaufaj naszemu polskiemu bistro, które zadba o każdy szczegół Twojego wydarzenia! Specjalizujemy się w cateringu oraz kompleksowej obsłudze eventów.

Oferujemy nie tylko wyśmienite, autentyczne polskie dania, lecz także pełną obsługę kelnerską i dostawę bezpośrednią na miejsce.

Nasze menu to prawdziwa esencja polskich smaków – doskonale skomponowane na każdą okazję!

Dodatkowo zapraszamy do naszego bistro na przepyszne dania serwowane na miejscu. W naszym sklepie z polskimi produktami znajdziesz wszystko, co potrzebne, aby poczuć się jak w domu.

Skontaktuj się z nami i odkryj, jak smakowicie można uczcić każdą chwilę z polskim bistro w sercu Berlina!

Tempelhofer Damm 200 • 12099 Berlin • U6- Kaiserin Augusta
Tel. 0151 756 39 396

MEBLE NA WYMIAR

KUCHNIE | SZAFY | GARDEROBY | ZABUDOWY BIUROWE
DOJAZD DO KLIENTA • POMIAR • PROJEKT • MONTAŻ

TEL. +48 513 077 066

UL. ŁĄKI ZAMKOWE 12/5, 66-200 ŚWIEBODZIN
MAIL: CAISHEN.OFFICE@GMAIL.COM | INSTAGRAM: _CAISHEN_

Polska Telewizja Internetowa.

✂ Montaż i instalacja.

✓ Tanio i solidnie.

Tel.: 0177 3366646

"Berti"
OPRAWA
MUZYCZNA

★ Wesela
★ Jubileusze
★ Okolicznościowe
i inne...
★ Deutsch & Polnisch
★ LIVE & DJ

Tel.: 030/7464556 ★ 0179 244 28 90

NEW VOICE SYSTEM
MUSIKBAND BERLIN

Zagramy na każdej imprezie.
Udzielamy informacji: sala, party service,
filmowanie imprez, wypożyczanie sprzętu.

Tel.: 0163 1497 647
lub 0151 5948 6287
info@newvoicesystem.de
www.NewVoiceSystem.de

PERFEKT PL

**Twój samochód
zasługuje na
perfekcyjny wygląd!**

Szukasz sprawdzonego zakładu blacharstwa i lakiernictwa pojazdowego? Trafieś we właściwe miejsce!

Oferujemy:

- ✓ naprawy powypadkowe;
- ✓ naprawy mechaniczne,
- ✓ usuwanie wgnieceń i uszkodzeń karoserii,
- ✓ lakierowanie elementów i całych pojazdów,
- ✓ precyzyjne dopasowanie koloru,
- ✓ szybkie terminy realizacji i konkurencyjne ceny.

Nowoczesne technologie i wysokiej jakości materiały – Twój samochód odzyska fabryczny wygląd.

Doświadczenie, jakość i dbałość o każdy detal – to nasza wizytówka.

Skontaktuj się z nami i przekonaj się; że naprawa samochodu może być szybka, profesjonalna i bez kompromisów.

Blacharstwo i lakiernictwo na najwyższym poziomie – Twój samochód w dobrych rękach!

Zadbaj o swój pojazd, przedłuż jego życie i zwiększ wartość rynkową. Twoje auto zasługuje na drugą młodość!

Zapraszamy do współpracy! **Perfekt PL** - Twoje auto, nasza pasja.

Rozmawiamy w językach:

niemieckim
Zbyszek 605 039 329

angielskim i polskim
Adam 664 980 859

Perfekt PL to nie tylko auta osobowe. Z pasją przywracamy blask i sprawność ciężarówkom.

**Specjalistyczna
renowacja aut ciężarowych**

- ✓ Usuwanie rdzy i naprawa karoserii
- ✓ Malowanie i zabezpieczenia antykorozyjne
- ✓ Odświeżanie wnętrza i elementów zewnętrznych
- ✓ Modernizacja i dopasowanie do Twoich potrzeb

SOLARIUM

NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE

ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605

PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648

ZAPRASZAMY!

GODZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

Umzüge & Transporte

- Przeprowadzki
 - Transport różnego rodzaju
 - Opróżnianie mieszkań, piwnic itp.
 - Utylizacja
 - Montaż mebli
 - Odświeżanie mieszkań/ malowanie
- Zapraszamy do kontaktu :

+49 15733006343

DK.Transport@web.de

Szafy z drzwiami przesuwanymi i meble na wymiar

www.lizak.de

Päwesiner Weg 19, Haus 62
13581 Berlin
tel.: 030 924 053 84
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de

doradztwo i pomiar gratis

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX-rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuje na produktach firmy WELLA. Ola, tel.: 0178 3476775

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta lub w gabinecie w lokalizacji Berlin Friedenau. Peeling chemiczny(TCA), mezoterapia igłowa i mikroigłowa, wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel. 0176-27398949.

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE
Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:)
tel. 030/81868077, kom. +4917648207784,
www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałą, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0155 11253349, 0176 48997626

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań.
Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanio szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0155 63280703.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych -
Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów . Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe.
Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0155 11253349, 0176 48997626

MAJSTER ZŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Meble kuchenne na wymiar, szafy i zabudowy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna.
Tel.: 0176 36322659

Profesjonalny terapeuta masażu proponuje zabiegi z dojazdem do domu. Chcesz zrobić termin zadzwoń: 0163 7882447

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE
Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe. Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:)
tel.: 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec.
Tel.: +48 608729122, +49 152 05734746

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu,
tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

Meble na wymiar. Meble kuchenne, Szafy z drzwiami przesuwanymi, Szkło dekoracyjne do kuchni zamiast płytek. Wykonamy na zamówienie. Kontakt. Pn-Pi 9,00-16,00
Tel.: 0157 84556424, www.festti.de

Fachowiec złota rączka z wieloletnim doświadczeniem podejmie się: kafelkowanie, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat.
Tel.: 0176 57709724

Firma transportowa oferuje przeprowadzki na terenie Europy. Opróżnianie mieszkań, piwnic, garaży. Wynajem Busów Maxi L4, H3 o wymiarach paki : dł: 4070, szer. 1870, wys: 2172.
Tel.: 0155 11253349, +48 577 24 75 43 Aleks

Problemy z urzędami w Niemczech? Pomogę. Pisma po niemiecku: odwołania, wnioski, korespondencja. Doświadczenie, rzetelność, terminowość. Wykształcenie wyższe.
Kontakt: malgo@gmx.de, Tel.: 030 40727649

Usługi dekarsko-błacharskie – remontowo-budowlane. Oferujemy wykończenia wnętrz, regipsy, prace blacharskie, dekarskie, hydroizolację balkonów, malowanie, układanie płytek i podłóg oraz remonty mieszkań. Solidnie i terminowo. Zapraszamy do kontaktu!
Tel.: 0157 51263321 / E-mail: info@bauklempnerei-porozynski.de

Potrafię wykonać wszystkie Prace-budowlane. Od budowy domu do naprawy światła. Oferty proszę - tel.: 0179 489 4542

OPIEKA NAD GROBAMI NA TERENIE SZCZECINA- Profesjonalne sprzątanie grobów w Szczecinie i okolicach. Zapraszam do kontaktu +48728490005

Remonty-łazienki-płytki-hydraulika-malowanie
Tel.: +49 17611683029

MMM-COMPUTER SERVICE

- Naprawa komputerów i laptopów
- INTERNET - Instalacja - DSL / WLAN / TV
- WINDOWS - Instalacja / Naprawa

20 lat - usług komputerowych

24 h

- usuwanie wirusów / ratowanie danych
- szkolenia komputerowe u Klienta
- instalacja smartfonów, zabezpieczanie danych

☎ 030/ 30201944 ☎ 01621786980

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: 0176 833 92 933
E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

REMONTY MIESZKAŃ
OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM
Mobil: 0157-59640537 • marianlenc@web.de

ANTENY SATELITARNE
MONTAŻ • NAPRAWA • USTAWIANIE TELEWIZORÓW
Profesjonalny miernik • bezpłatny dojazd w Berlinie
rozsądne ceny • ponad 15 lat doświadczenia
telefon / whatsapp: **0160 99 50 66 88**

SERWIS KOMPUTEROWY

LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

☎ 0178-6838146

www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZALANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

**KAISER
BESTATTUNGEN**
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170 - 5322474
Tel.: 24h 030 - 31004280

Od 2005 roku
gwarantujemy
szacunek, godność
i profesjonalizm

Biuro
Zoppoter Str. 7
14199 Berlin
Wilmsdorf

Bus
186 | 249 | 310

Oferujemy kompleksowe
usługi pogrzebowe
we wszystkich
przedziałach cenowych.

Od 1450 € usługa kremacji
z formalnościami
inkl. MwSt plus opłaty
krematorium, cmentarza,
bez pogrzebu.
(Od 1600€ inkl. MwSt
z uroczystością pogrzebową)

KAISERBESTATTUNGEN.DE

**POLSKI ZAKŁAD
POGRZEBOWY**

BESTATTUNGEN
CHWOLKA & CHWOLKA

EKSPRESOWE PRZEWOZY ZMARŁYCH NA TEREN CAŁEJ
POLSKI Z ZAŁATWIENIEM WSZELKICH FORMALNOŚCI.

POMOC W UZYSKANIU RENTY.

EKSPRESOWE KREMACJE.

BERLIN: 0171/5229676
TEL.: 24h 0171/6503466
TEL.: 24h 0048 608 135 247
WWW.CHWOLKA.PL

OD 30 LAT! ZAWSZE Z GODNOŚCIĄ, UCZCIWIE I TANIO

N A G R O B K I
Mistrz Kamieniarstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin
03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 - 18 oraz Sa 10 - 14

Przeprowadzki – transport

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00	Czwartek 7:00	Piątek 7:00
Powroty - Poniedziałek 11:00	Czwartek 16:00	Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres! Zabieramy również przesyłki!

0048 784 276 704 0048 600 426 476

TRANSPORT EKSPRESOWY
PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.
Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI

wysłuchać zrozumieć towarzyszyć

**SANS SOUCI
BESTATTUNGEN ■ DE**

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie,
zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?
Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o **50%**.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimy są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty. Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Kontakt: 0163 7886965

Gaz od 6 CENTÓW za KWh brutto

Pogotowie zamkowe dzień i noc
natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzasknięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

**SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
CUKIER**

Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorów

Od 30 lat w Berlinie
Schönwalder Str. 101
13585 Berlin

Ustawianie programów TV **tel. 364 36 859**

ODZYSKANIE PRAWA JAZDY W NIEMCZACH

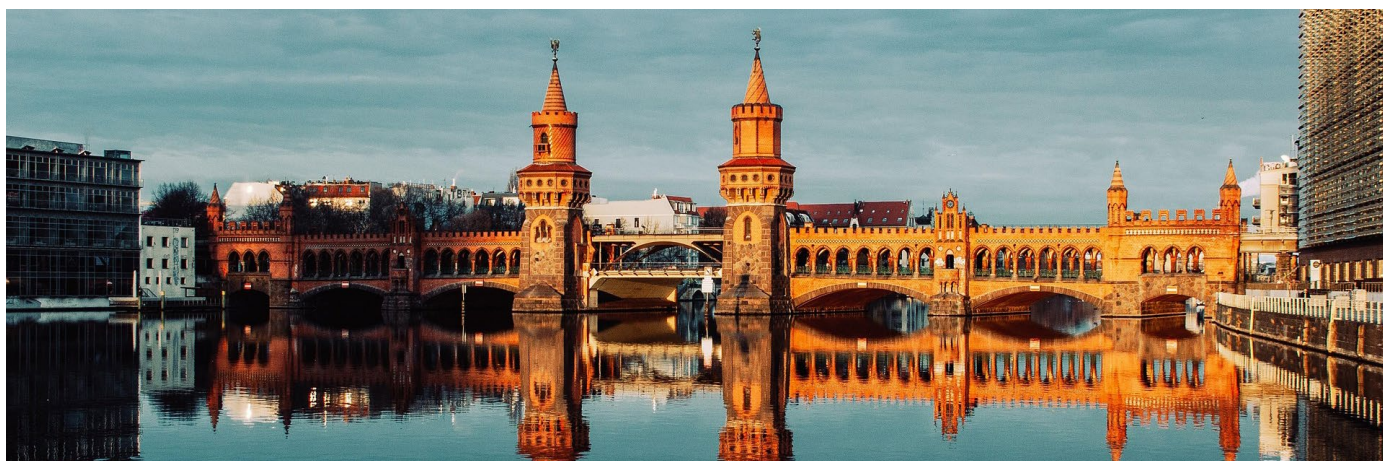
PROFESJONALNE PRZYGOTOWANIE DO MPU PRZEZ PSYCHOLOGA

- bezpłatna konsultacja i bezpłatna analiza akt
- zapisanie na abstynencję - alkohol lub narkotyki
- przygotowanie do MPU online lub osobiste
- przygotowanie w języku polskim lub niemieckim
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności
- niska cena, wysoka jakość, profesjonalizm
- 95% zdawalności za pierwszym razem

MPU - IDIOTENTEST**MAŁGORZATA VOELKEL**
mgr psychologii☎ **0152 33578752**
0048 789414402 (KOMÓRKA POLSKA)

✉ margaretavoelkel@aol.de

🌐 www.mpu-przygotowanie.de

📍 Billy-Wilder-Promenade 32
14167 Berlin

XXIX BERLIŃSKI INFORMATOR POLONIJNY

„Berliński Informator Polonijny”
to wyjątkowy rocznik dokumentujący
życie Polaków w stolicy Niemiec.

Prowadzisz firmę, działalność gospodarczą,
tworzysz inicjatywy dla Polonii?
Zareklamuj się w Informatorze,
który trafia do aktywnych
i zaangażowanych odbiorców
w Berlinie i okolicach!

Jesteśmy w trakcie przygotowań
do nowego wydania na rok **2027**.
Przyjmujemy zgłoszenia telefonicznie,
drogą e-mailową oraz faksem.

W tegorocznym wydaniu oferujemy Państwu
**unikatowy pakiet reklamowy – dwie formy
promocji w jednej cenie:**

- ✓ przy zamówieniu dowolnego ogłoszenia ramkowego otrzymacie Państwo **dotatkowy wpis tekstowy** z odnośnikiem do strony wydawnictwa, na której znajdzie się Państwa reklama,
- ✓ w ramach jednego zlecenia zapewniamy również **bezpłatną reklamę internetową**, umieszczoną na stronie **Kontakty**.

Zareklamuj się!

Pomóż swoim klientom łatwo znaleźć Twoją firmę.
Informator obowiązuje przez **cały rok 2027**.

Oferty przyjmujemy
do 30 października 2026.

Poprzednie wydania można przejrzeć
na naszej stronie **www.kontakty.org**

Tel.: 030 3241632, 0178 6990385 • Fax: 030 37591850
E-mail: webmaster@kontakty.org

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

E. POGODZINSKI

Geprüfte
Qualifikation
Prüfzeichen
gültig bis:
30.09.2027

www.tuv.com
ID 0217465572

MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY SZKODY

poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV

- wycena szkód powypadkowych – **Gutachten**

- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030) 64493125

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dariusz Massel

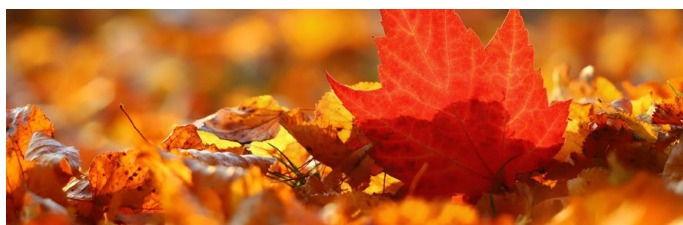
Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist

certyfikowany rzeczoznawca
przez PersCert TÜV Rheinland
Lindenufer 17, 13597 Berlin
E-mail: massel-sv@gmx.de
Tel.: 030 / 50 34 86 82

☎ 0172 / 978 68 15

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- NOWOŚĆ! Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biurowo przy Urzędzie Komunikacji
"ZULASSUNGSTELLE"

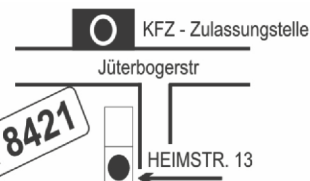
- Kreuzberg
pon.-śr. 8.00-15.00,
czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE

Heimstr. 13, 10965 Berlin

Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553

Funk: 0172 - 38 30 142

ŚLIWKOWE CUDA

Jesień jest najlepszą porą na delectowanie się śliwkami które należą do naprawdę wybitnych owoców, są pełne zdrowych składników i pyszne.

ŚLIWKI W SYROPIE

Są czymś pomiędzy śliwkowym kompotem a konfiturą ze śliwek. Dojrzałe owoce są słodkie i miękkie, przy tym zachowują swoją strukturę. Śliwki w syropie wykorzystasz do przyrządzania ciast i deserów, a możesz zjeść je bezpośrednio ze słoika jako słodką przekąskę. Idealny dodatek do śniadania i białego sera..

- 1 kg śliwek, mogą być węgierki
- 1 l wody
- 500 g cukru białego lub mieszanego z brązowym
- 1 opakowanie cukru waniliowego
- 50 ml soku z cytryny
- 4 goździki
- 1 laska cynamonu lub ½ łyżeczki cynamonu w proszku
- ewentualnie 1-2 łyżki miodu

Umyj śliwki, przekrój na pół i usuń pestki. Wlej wodę do garnka, dosyp cukry, goździki, wlej sok z cytryny i wrzuć laskę cynamonu lub przyprawę w proszku. Jeśli nie lubisz posmaku cynamonu, zrezygnuj z tego dodat-

ku. Zagotuj syrop i wystudź. Dla miodowych smakoszy polecamy dodanie 1-2 łyżek miodu. Do umytych, wyparzonych słoików ciasno układaj połówki śliwek, lecz nie ugniataj owoców na siłę. Zostaw około 2 cm zapasu od krawędzi słoika. Zalewaj śliwki ciepłym syropem tak, by zakryć owoce, wytrzyj ranty szkła i mocno zakręć słoiki. Pasteryzuj śliwki przez 7-12 minut, w zależności od tego, jaki poziom miękkości owoców chcesz uzyskać. Po czym ostrożnie wykładaj słoiki z garnka, odstawiaj obracając do góry dnem i pozwól wystygnąć. Gotowe śliwki w syropie przechowuj w spiżarni całą zimę.

Ze śliwek węgierki zrobisz też deser, który smakuje jak kultowe pralinki

Jesień to najlepszy moment na węgierki, ale zamiast kolejnego ciasta drożdżowego czy povidel można zrobić z nich coś znacznie bardziej efektownego.

ŚLIWKI W CZEKOLADZIE

Śliwka zatopiona w czekoladzie to prawdziwa klasyka. Jednym z najbardziej rozpoznawalnych przykładów takiego połączenia jest produkowana od lat 60. Śliwka Nałęczowska, w której owoc łączy się z kakaową masą i czekoladową otoczką.

Jego przygotowanie trzeba zacząć dzień przed planowanym podaniem, by mieć czas na kandydowanie. Mimo to pracy jest niewiele i nie potrzeba zaawansowanych umiejętności, wystarczy trochę czasu. Składniki na około 18-22 sztuki:

- 500 g świeżych, jędrnych węgierek
- 250 g cukru
- 150 ml wody
- 1 łyżeczka soku z cytryny
- Na krem kakaowy:
- 120 g czekolady deserowej
- 50 g czekolady mlecznej
- 50 ml śmietanki 30 proc.
- 1 płaska łyżka kakao
- mała szczypta soli
- Na czekoladową polewę:
- 180-200 g czekolady deserowej lub gorzkiej

Śliwki dokładnie umyj i wytrzyj. Każdą natnij wzdłuż i ostrożnie wyjmij pestkę. Staraj się nie rozdzielać śliwki na dwie połówki. Owoce powinny zachować swój kształt. Najlepsze będą węgierki dojrzałe, ale nadal jędrne.

Do garnka wlej 150 ml wody. Dodaj cukier i sok z cytryny. Podgrzewaj, mieszając, aż cukier całkowicie się rozpuści. Gdy syrop za-

cznie wrzeć, gotuj go jeszcze około 2 minuty.

Ułóż śliwki w szerokim garnku lub misce odpornej na wysoką temperaturę i zalej gorącym syropem. Śliwki nie powinny się gotować. Chcemy je delikatnie skandyzować, a nie zrobić z nich kompot. Odstaw na około 2 godziny.

Rozłóż śliwki na blasze wyłożonej papierem do pieczenia i włóż do piekarnika nagrzanego do 80 stopni z termo obiegiem na około 45-60 minut. Nie chodzi o ich całkowite wysuszenie. Sucha musi być przede wszystkim ich powierzchnia. Po wyjęciu z piekarnika pozostaw owoce do całkowitego wystudzenia.

Czekoladę deserową i mleczną drobno posiekaj i przełóż do miski. Śmietankę podgrzej, aż będzie bardzo gorąca, ale nie pozwól jej się zagotować. Zalej nią czekoladę i odczekaj minutę. Następnie mieszaj, aż powstanie jednolity, błyszczący krem. Dodaj kakao i małą szczyptę soli. Ponownie wymieszaj.

Wstaw masę na kilkanaście minut do lodówki. Powinna zgęstnieć do konsystencji miękkiej masy truflowej. Musi dać się nakładać na śliwki, ale nie może z nich spływać. Weź jedną wystudzoną i suchą śliwkę. Otocz ją cienką warstwą kremu kakaowego. Najłatwiej zrobić to małą łyżeczką, a później delikatnie wyrównać powierzchnię palcami. Nie próbuj uzyskać idealnie okrągłego kształtu. Lekko nieregularne pralinki wyglądają naturalnie i domowo. Gotowe śliwki ułóż na papierze do pieczenia i włóż na około 30 minut do lodówki. Krem musi się dobrze schłodzić przed ostatnim etapem. Czekoladę deserową albo gorzką posiekaj i rozpuść w kąpieli wodnej. W tym celu postaw miskę z czekoladą nad garnkiem z gorącą wodą. Dno miski nie powinno dotykać wody. Mieszaj, aż czekolada całkowicie się rozpuści.

Teraz pojedynczo zanurzaj schłodzone śliwki w czekoladzie. Wyjmij pralinę, pozwól nadmiarowi czekolady spłynąć i odłóż ją na papier do pieczenia. Powtórz ze wszystkimi śliwkami. Bardzo pomocna jest duża pęseta. Wstaw gotowe pralinki do lodówki na około 20-30 minut, aż czekoladowa skorupka stwardnieje. Przed podaniem wyjmij na 10 minut. Gotowe, takie praliny wykonane własnoręcznie zwał twoich gości z nóg z zachwyty.

Bogusław Sypień

Kamil Grabara – wracaj jak najszybciej!

Półowa września, Kamil Grabara debiutuje w barwach wielkiego Juventusu, zachowuje czyste konto, zespół wygrywa, co więcej, nasz bramkarz zalicza asystę, posyłając podanie wprost z własnego pola karnego. Na swoich mediach społecznościowych pisze krótko: marzenia się spełniły. Otrzymuje powołanie na zgrupowanie Reprezentacji Polski od selekcjonera Jana Urbana - nagroda za dobrą formę i udany debiut w Turynie. Dwa dni później, podczas rutynowego treningu z pozostałymi bramkarzami Juventusu, doznaje skrętu kolana. Diagnoza jest bezlitosna: zerwane więzadło krzyżowe przednie i kilkumiesięczna przerwa, która przekreśla marzenia o grze w kadrze jesienią.

Pięć minut

Grabara kończył trening z pozostałymi bramkarzami Juventusu, od zejścia do szatni dzieliło go zaledwie pięć minut, wtedy właśnie doznał skręcenia kolana. Niedługo po urazie, gdy emocje są jeszcze na wysokim poziomie, dzwoni do niego Marcin Bułka — bramkarz, z którym Grabara od miesięcy rywalizował o miejsce numer jeden w kadrze, a który sam przeszedł podobną kontuzję.

„Przykra sprawa, bo sam to przechodziłem. Rozmawiałem z nim od razu po zdarzeniu. Rozmawialiśmy na FaceTime, więc wspieram go, bo wiem co to jest. Nielatwa rzecz, ale wróci, bo jest młody.” – mówi Marcin Bułka w rozmowie z portalem Meczyki.pl.

Włoskie media z kolei przekrzykują się w apokaliptycznych nagłówkach: „Straszny cios! Tragiczna sytuacja! Ma już zarezerwowany bilet z powrotem do Wolfsburga na kolejny rok.” Cóż, sytuacja nie jest prosta, Polak rzeczywiście trafił do Juve w ramach wypożyczenia z Bundesligi, ale w swojej karierze już nie raz udowodnił, że potrafi podnieść się po trudnych wydarzeniach. W jednym z dawnych wywiadów powiedział w końcu: „Piłka to świat zwierząt, najsilniejszy przetrwa. Ja więc przetrwam” (WP Sportowe Fakty).

Systematycznie, ale nie cicho

Urodził się w Rudzie Śląskiej, grać zaczynał w klubie Wawel Wirek. Już wtedy mówiono, że ma krnąbrny charakter, ale i dobre predyspozycje oraz warunki fizyczne. Kolejno trafił do juniorskiego zespołu Ruchu Chorzów, ulubionej drużyny swojego ojca. Choć w piłce klubowej nie grał, to błyszczał w reprezentacjach młodzieżowych. Tam wypatrzyli go skauci Liverpoolu, a Grabara rozpoczął treningi w renomowanej akademii tego klubu. Polak nie zagrał ani jednego spotkania w The Reds, ale zasłynął z wielu kontrowersyjnych wypowiedzi. Przekazał między innymi Juergenowi Kloppowi, ówczesnemu trenerowi, że nie czuje się gorszy od Lorisza Kariusza, podstawowego golkipera klubu. Nie przekonało to jednak szkoleniowca, a Grabara, by grać regularnie, został oddany na wypożyczenie w pierwszej do duńskiego Aarhus, a kolejno Huddersfield Town występującego w angielskiej Championship. W końcu ugruntował swoją pozycję dzięki podpisaniu kontraktu z FC Kopenhaga i zdobyciu dwóch Mistrzostw Danii z rzędu. Oczywiście, kontrowersje wokół Polaka nadal nie brakuje. Gdy doznał groźnej kontuzji twarzy (do dziś gra w masce), klub zdecydował się ściągnąć Australijczyka Mathew Ryana. Delikatnie mówiąc, panowie nie zostali przyjaciółmi. Rywal Polaka narzekał, że nasz rodak gra częściej tylko ze względu na „politykę klubu”. Grabara w mediach wysmiał fatalny błąd Australijczyka na Mundialu w Katarze, pisząc: „to również musi być polityka, na pewno.”

Najspektakularniejszy konflikt Grabary to jednak rozwścieczenie fanatycznych kibiców Galatasaraj Stambuł. Grając dla Kopenhagi zremisował w Stambule 2:2, po czym w dosadnych słowach skrytykował jakość stadionu rywala, przed spotkaniem stwierdził z kolei, że nie obawia się fanatycznego dopingu miejscowych kibiców, gdyż lepsi są fani... Fenerbahce. Efektem były groźby śmierci, które bramkarz i jego narzeczona otrzymali od rozwścieczonych tureckich ultrasów.

Kontrowersje, kontrowersjami, ale Grabara już dawno byłby poza poważnym futbolem, gdyby nie grał zwyczajnie znakomicie. Zaowocowało to transferem do niemieckiego Wolfsburga w 2024 roku.

Pieniądze i spadek

Na samym wstępie przygody z Bundesligą Grabara udzielił wywiadu Kickerowi: „Wiele powodów przemawiało za Wolfsburgiem. Skłamałbym, gdybym powiedział, że finanse nie odegrały żadnej roli. Nie muszę robić z tego transferu romantycznej historii”. Sezon skończył się jednak dramatycznie - „Wilki” po raz pierwszy od 29 lat, a więc od czasu awansu w 1997 roku, pożegnały się z Bundesligą, kończąc tym samym najdłuższy w klubowej historii okres nieprzerwanej gry na najwyższym szczeblu.

Nie można jednak powiedzieć, że Polak grał w Wolfsburgu źle, wręcz przeciwnie. W meczach takich jak z Bayernem niemal w pojedynkę trzymał swój klub przy życiu, broniąc osiem celnych strzałów rywala. Pomimo fatalnej obrony całego zespołu, jego indywidualne występy częstokroć były oceniane bardzo wysoko. Potwierdza to chociażby działanie Juventusu - tak wielki klub nie ryzykowałby nawet wypożyczenia bramkarza o marnym potencjale, a cała transakcja potencjalnego wykupu miała wynosić 11,5 miliona euro.

Co dalej?

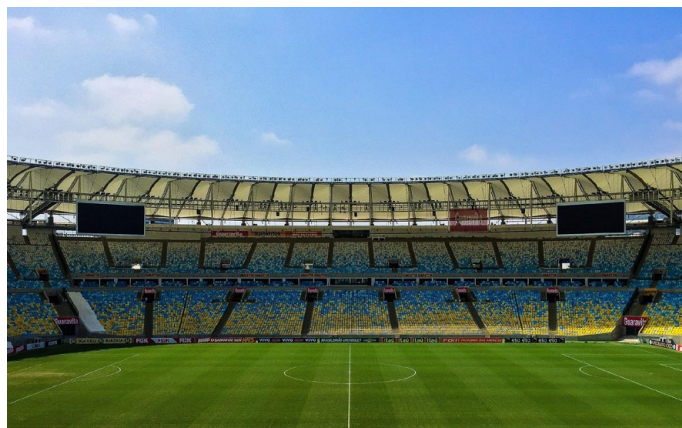
Wpierw oczywiście zdrowie, a kolejno walka o powrót do piłki na najwyższym poziomie. Nie ukrywam, że Grabara to jeden z moich ulubieńców w bramkarskim świecie. Nie twierdzę, że piłka potrzebuje samych Boruców, a nie Fabiańskich, że pewna doza szaleństwa jest lepsza sportowo od całkowitego skupienia i medialnej ciszy. Jednak jako osoba interesująca się sportem cenię nie tylko postawę na murawie czy parkiecie, ale i ciekawą historię. Grabara z Rudy Śląskiej dotarł do Turynu, dotarł do reprezentacji kraju, ile po drodze kosztowało go to wyrzeczeń i treningów, wie tylko on sam. Co mówił prasie, słyszeliśmy z kolei wszyscy. Dlatego zwyczajowo, trzymam kciuki za jak najszybszy powrót do formy, do rywalizacji, ale i do wywiadów.

Informacje mniej oczywiste

Postanowiłem, że na koniec każdego felietonu będę dodawał kilka informacji, o których zapewne nie usłyszą Państwo w innych sportowych mediach, a zasługują one na wyróżnienie.

- Polscy koszykarze na wózkach zostali ósmą drużyną świata! Podczas turnieju w Ottawie pokonali między innymi gospodarzy z Kanady i aktualnych Mistrzów Europy, Hiszpanię.
- Podczas gdy Igor Milicic Jr. walczy o angaż w NBA, jego dwóch młodszych braci oglądać będziemy w niemieckiej lidze koszykówki (BBL), w barwach ratiopharm Ulm. Według fachowców ich kariery mogą potoczyć się w jeszcze bardziej spektakularny sposób. Warto obserwować. Przypomnijmy, że tata całej trójki jest aktualnym trenerem reprezentacji Polski w koszykówce.
- Łukasz Charzewski podczas ostatniej gali KSW w Libercu przegrał niejednogłośnie decyzją na punkty z Josefem Stummem. Popularny Harry do klatki wszedł z herbem

Grzegorz Szklarczuk

Podwójny jubileusz berlińskiej Polonii

19 września w Berlinie odbył się wyjątkowy festyn jubileuszowy, podczas którego polska społeczność wspólnie świętowała dwa ważne jubileusze.

Zrzeszenie Federalne Polskie Forum w Niemczech e.V. oraz Polska Rada Związków Krajowych w Berlinie zaprosiły berlińską Polonię do wspólnego świętowania 35. rocznicy podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy oraz 35-lecia Polskiej Rady Związków Krajowych w Berlinie.

Uroczystość była okazją nie tylko do przypomnienia historii i dorobku obu organizacji, ale także do podziękowania osobom, które przez lata angażowały się w działalność społeczną na rzecz polskiego środowiska w Berlinie. W uznaniu ich pracy, zaangażowania i bezinteresownej działalności wręczono liczne dyplomy uznania oraz medale pamiątkowe.

Organizatorzy zadbałi również o bogaty program artystyczny. Przed publicznością wystąpili **Aneta Sablik, zespół PIRAMIDY, zespół młodzieżowy RJO oraz NEW VOICE SYSTEM**. Muzyka i występy artystów stworzyły wyjątkową atmosferę i były ważnym elementem wspólnego świętowania.

Foto Wojciech Jaszczyk

Nie zabrakło również polskich smaków. W specjalnie przygotowanej strefie gastronomicznej królowały tradycyjne dania polskiej kuchni – **pierogi, bigos, żurek i gołąbki**. Przy wspólnych stołach spotykali się przyjaciele, znajomi i przedstawiciele różnych środowisk polonijnych. Było wiele rozmów, wspomnień i serdecznych spotkań z dawno niewidzianymi osobami. Wieczór wypełniły także tańce i wspólne śpiewanie.

Jubileusz stał się nie tylko okazją do podsumowania dotychczasowej działalności, ale przede wszystkim do wspólnego przeżywania tego, co łączy polską społeczność w Berlinie – tradycji, kultury, wzajemnej życzliwości i zaangażowania na rzecz Polonii.

Gratulujemy obu organizacjom pięknych jubileuszy i życzymy kolejnych lat pełnych sukcesów, energii i owocnej współpracy na rzecz integracji oraz rozwoju Polonii w Berlinie!

MK

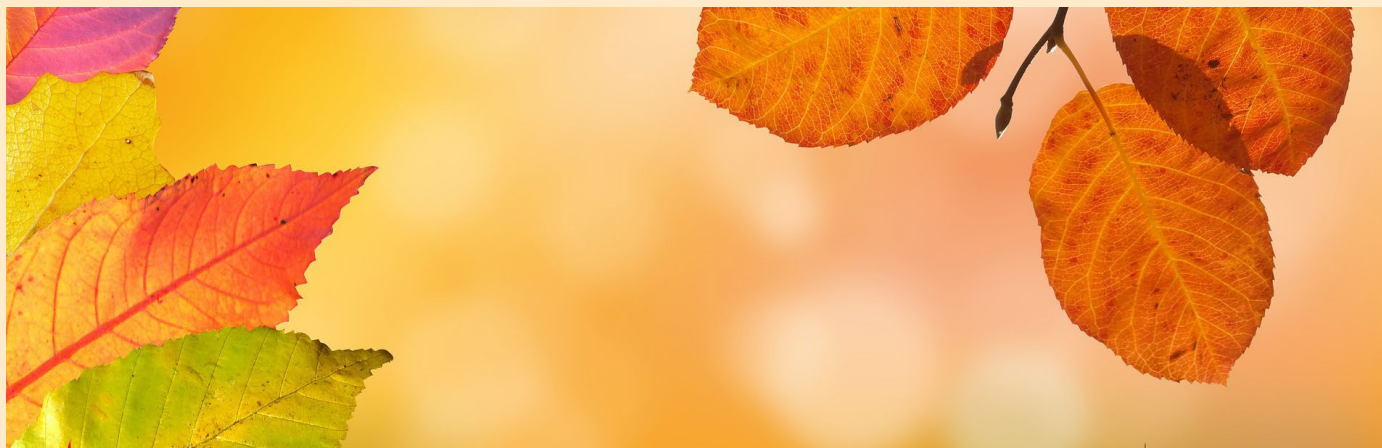

Foto Wojciech Jaszczyk

chce być mądrzejsze od kury	▼	państwo z Lilongwe	▼	zbojectwo	▼	stolica nad rz. Manzanres	▼	ziota moneta	▼	miasto Rumcajsa	▼	bywają obstawiane	▼	kluczo- wy w aferze Rywina	▼	psie rodzeń- stwo	▼	Wyspy Żeglarzy	▼
▶				marka samo- chodów	▶					marka traktora	▼			przebój grupy Village People	▶				
Kareem Abdul-...		przełajo- we		sól kwasu arseno- wego	▼	postęпки	▶											ściśnięta głowy	
▶		▼		▼		cieńias i dureń	▶							państwo w Afryce	▶				
leca, gdzie drwa rąbia	▶					niechęć, odraza	▶												
▶										treściwe dla zwierząt	▼	towarzy- sza strachli- wemu	▼	gaz, prąd i woda	▼	Herman, kosmo- nauta	▼		imię Polań- skiego
książę litewski, syn Giedymina	▼	twarz, oblicze, policzek	▼	nagroda телеви- zyjna	▼	glony	▼	wartość towaru	▼	pomaga przy ma- gisterce	▶								
▶												imię Mussoli- niego	▶						
wyobco- wanie		dzieli się na kable	▶							komen- da dla psa	▶					Stani- sław, grał w "Misiu"	▶		
miejsce bitwy z 972r.		metal w proszku błysko- wym	▶									Beth w "1969"	▶						
▶										irlan- dzka piosen- karka	▶					miasto i jezioro w Turcji	▶		

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy **szarada.net**

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org

Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!

Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczyk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów.

Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 20 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,70 Euro, w kolorze - 2 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 50 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

AUTOHAUS
Kaufmann
GmbH

Birkbuschstr. 53A, 12167 Berlin
szulc@renault-kaufmann.de
Tel.: 030 / 7699 23-25
Whatsapp +493055579361
Fax: 030 / 7699 23-29

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 600 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

• Renault • Mercedes • Audi • BMW • Volkswagen • Nissan • Mini • Opel • Toyota • Dacia •

Propozycje pana Szulca na PAŹDZIERNIK 2026!!!

BMW 535i XDRIVE
225 kW (306 PS), 263.000km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2012, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, multifunkcyjna kierownica, fotele sportowe, bezkluczykowy dostęp, zdalne sterowanie, reflektory przeciwmieglne, system nawigacji, CD, radio, USB, bluetooth, szyberdach, felgi aluminiowe, pakiet sportowy, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: **11.680 €**

RATY od
119 €/mies.

MERCEDES-BENZ E 63 AMG S 4MATIC+
450 kW (612 PS), 114.581 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2017, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, fotele sportowe, czujniki parkowania przód i tył, kontrola trakcji, reflektory przeciwmieglne, kamera 360, czujnik deszczu, asystent parkowania, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, system start-stop, system nawigacji, MP3, bluetooth, felgi aluminiowe, dach panoramiczny, sportowe zawieszenie

Cena: **44.890 €**

RATY od
399 €/mies.

OPEL ASTRA K SPORTS TOURER EDITION START STOP
77 kW (105 PS), 76.580 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2022, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, tempomat, czujniki parkowania, system nawigacji, radio, USB, MP3, bluetooth, kontrola trakcji, regulacja reflektorów, relingi dachowe, komputer pokładowy, system start-stop, czujnik deszczu, czujnik zmierzchu, asystent ruszania pod górę

Cena: **12.490 €**

RATY od
119 €/mies.

AUDI S4 AVANT 3.0 TDI QUATTRO BASIS EU6D-T
255 kW (347 PS), 64.183 km, diesel, automatyczna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tapicerka skórzana, podgrzewane fotele, tempomat, czujniki parkowania, multifunkcyjna kierownica, fotele sportowe, dynamiczne światła skrętne, kamera 360, kontrola trakcji, system nawigacji, radio, USB, MP3, bluetooth, czujnik deszczu, hak holowniczy, felgi aluminiowe, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: **34.680 €**

RATY od
299 €/mies.

RENAULT CAPTUR II EDITION ONE 1.3 TCE 130 EU6D-T NAVI DIGITALES COCKPIT SOUNDSYSTEM BOSE LED
96 kW (131 PS), 89.789 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, podgrzewane fotele, tempomat, multifunkcyjna kierownica, system nawigacji, radio, USB, bluetooth, ekran dotykowy, kontrola trakcji, regulacja reflektorów, kamera cofania, czujnik deszczu, felgi aluminiowe, relingi dachowe, elektryczny hamulec postojowy, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: **14.490 €**

RATY od
129 €/mies.

RENAULT MASTER DOKA PRITSCH L3H1 3,5T 3x4x4 OBERAIGER
96 kW (131 PS), 102.900 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2019, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, elektrycznie regulowane lusterka zewnętrzne, ABS, poduszka powietrzna, kontrola trakcji, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, przyciemnia szyby, podgrzewane lusterka zewnętrzne, czujnik deszczu, radio, regularnie serwisowany

Cena: **15.890 €**

RATY od
129 €/mies.

AUDI A6 AVANT 50 TFSI E QUATTRO PLUG-IN
220 kW (299 PS), 82.263 km, hybryda plug-in (benzyna), automatyczna skrzynia biegów, 2022, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, tempomat, czujniki parkowania, multifunkcyjna kierownica, fotele sportowe, system nawigacji, system audio, radio, USB, MP3, bluetooth, kontrola trakcji, asystent hamowania awaryjnego, kamera cofania, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy, system start-stop, Felgi aluminiowe, wybór profilu kierowcy

Cena: **27.890 €**

RATY od
259 €/mies.

RENAULT KANGOO RAPID EXTRA 1.5 DCI 90 FAP SORTIMO STANDHEIZUNG
66 kW (90 PS), 66.791 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2019, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, multifunkcyjna kierownica, poduszka powietrzna, ESP, kontrola trakcji, radio, USB, bluetooth, zestaw głośnomówiący, katalizator, drzwi przesuwne, komputer pokładowy, system start-stop, regularnie serwisowany

Cena: **9.890 €**

RATY od
99 €/mies.

Posiadamy w naszej ofercie ponad 600 aut.

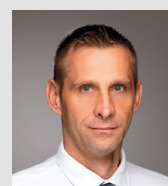
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratową oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulc

Tel.: +49 30 769923-25

ZAKŁADANIE I PROWADZENIE SPÓŁEK W NIEMCZECH I UNII EUROPEJSKIEJ

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

KARTY SIM
 TELEFONY & AKCESORIA
 INTERNET
 I WIELE WIĘCEJ!

INTERNET DOMOWY
INTERNET MOBILNY
TELEFONY KOMÓRKOWE

+49 176 482 077 84
 +49 30 818 680 77

teleberlin.pl

WSZYSTKIE PORADY SĄ
DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

teleberlin.pl Inh. Teodor Mainka, Quäkerstr.2, 13403 Berlin

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI MI LG Vodafone Blau ortel mobilcom debitel o2 1&1 mobilcom debitel oy ylidiz yourfone OTELO

TURYSTYKA

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTiK BERLIN

„PTTiK Berlin” zaprasza w październiku na spacer ulicami łączącymi najciekawsze place w Berlinie. Spotykamy się w niedzielę tj. 25.10.2026 o godz. 11:00 przy widocznym na fotografii wejściu do U4 - Rathaus Schöneberg.

W Berlinie znajduje się ponad 200 nazwanych oficjalnie placów miejskich, a zatem nie sposób je obejrzeć w ciągu jednego spaceru. Podczas tego spaceru obejdziemy zaledwie kilka min. Viktoria-Luise-Platz, określanego często jako Bramę do Dzielnicy Bawarskiej czy Bayerischer Platz nazywany sercem żydowskiej inteligencji. Oba te place są absolutnymi perełkami w dzielnicy Schöneberg i stanowią serce tzw. Bayerisches Viertel (Dzielnicy Bawarskiej), czyli luksusowego rejonu mieszkalnego zaprojektowanego na przełomie XIX i XX wieku przez zamożnego inwestora i przedsiębiorcę Georga Haberlanda, zajmującego się nie tylko budową, a także sprzedażą nieruchomości.

Georg Haberland zafascynowany Bawią i jej tradycjami, przyczynił się również do tego, że nazwy ulic wokół placu Bayerischer Platz wywodzą się od Bawarskich miast i tak jak np. Münchener Straße pochodzi od miasta München, Regensburger Straße od Regensburg, a Landshuter Straße - od miasta Landshut itp... Dzięki temu wśród społeczności Berlina wzrosło zainteresowanie Bawią, a także historią związaną z bawarskimi miastami. Na szczególną uwagę zasługuje miasto Landshut, w którym do dzisiaj po cząwszy od średniowiecza praktykowana jest niezwykle ciekawa tradycja tzw. „Wesela w Landshut” związana z prawdziwie zaistniałym wydarzeniem. Wydarzenie, które miało miejsce w listopadzie 1475 roku upamiętnia bardzo wystawne zaślubiny. Małżeństwo zawarli wtedy Jadwiga Jagiellonka (córka polskiego króla Kazimierza IV Jagiellończyka) oraz Jerzy Bogaty (syn bawarsko - landshuckiego księcia Ludwika X Bogatego). Na wesele przybyło wtedy kilkanaście tysięcy gości, w tym cesarz Fryderyk III. Podczas tych uroczystości, które trwały przez osiem dni zjedzono gigantyczne ilości jedzenia i tym samym zyskały miano najwspanialszego święta tamtej epoki. Ale przede wszystkim stało się jednym z najważniejszych wydarzeń historycznych późnego średniowiecza, a dzisiaj należy do największego w Europie festiwalu rekonstrukcji historycznej, który odbywa się co cztery lata w tym bawarskim mieście.

Wejście do U 4 – Rathaus Schöneberg na moście Carl-Zuckmayer-Brücke, foto Elżbieta Potępska

Podczas tego spaceru dotrzemy także do miejsc związanych z niezwykle wielkimi osobowościami min. do budynków, w których mieszkał np. reżyser Billy Wilde, czy Albert Einstein.

W imieniu „PTTiK BERLIN” na spacer zaprasza członek grupy „PTTiK Berlin” Józef Knopp i Elżbieta Potępska, przewodnicząca „PTTiK Berlin”, przewodnik po Berlinie i Poczdamie.

Propozycja spaceru jest bezpłatna i nie dajemy grupowego ubezpieczenia.

PTTiK BERLIN – Elżbieta Potępska,
przewodnik po Berlinie i Poczdamie,
tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de